

A Kecskeméti Törvényszék Kecskeméten, a 2013. november 20., 2014. január 27., 29., 31., február 04., április 14., szeptember 09., a 2015. február 10. és 23. napján tartott tárgyalás alapján meghozta, és 2015. március 06. napján nyilvánosan kihirdette a következő

Í t é l e t e t :

A 2012. október 17. napjától őrizetben, majd 2012. október 19. napjától 2013. június 26. napjáig előzetes letartóztatásban volt, azt követően 2013. november 20. napjáig házi őrizetben volt

I.r. vádlott -

b ű n ű s :

testi sértés büntetében (2012. évi C. tv. 164.§ (1) bek., (8) bek. I. fordulat) mint társtettes és önbíráskodás bünteték (2012. évi C. tv. 368.§ (1) bek., (2) bek. c./ pont) kísérletében, mint társtettes.

Ezért a bíróság I.r. vádlottat halmazati büntetésül 4 (négy) év 4 (négy) hónap börtönbüntetésre és (4) év közügyektől eltiltásra **í t é l i**.

A bíróság a kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamába I.r. vádlott esetében a 2012. október 17. napjától 2013. június 26. napjáig előzetes fogvatartásban, azt követően 2013. november 20. napjáig házi őrizetben töltött időt beszámítja.

A házi őrizet beszámításánál egy nap szabadságvesztésnek 4 (négy) nap házi őrizetben töltött idő felel meg.

I.r. vádlott legkorábban a kiszabott szabadságvesztés büntetés kettőharmad résznek kitöltése utáni napon bocsátható feltételes szabadságra.

A 2013. április 29. napjától őrizetben, majd 2013. április 30. napjától 2013. július 17. napjáig

előzetes letartóztatásban volt, azt követően 2013. november 20. napjáig házi őrizetben volt

II.r. vádlott -

b ű n ö s :

testi sértés büntetében (2012. évi C. tv. 164.§ (1) bek., (8) bek. I. fordulat), mint társtettes és önbíráskodás büntetének (2012. évi C. tv. 368.§ (1) bek., (2) bek. c./ pont) kísérletében, mint társtettes.

Ezért a bíróság II.r. vádlottat halmazati büntetésül 3 (három) év 2 (kettő) hónap börtönbüntetésre és 3 (három) év közügyektől eltiltásra **í t é l i .**

A bíróság a kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamába II.r. vádlott esetében a 2013. április 29. napjától 2013. július 17. napjáig előzetes fogvatartásban, azt követően 2013. november 20. napjáig házi őrizetben töltött időt beszámítja.

A házi őrizet beszámításánál egy nap szabadságvesztésnek 4 (négy) nap házi őrizetben töltött idő felel meg.

II.r. vádlott legkorábban a kiszabott szabadságvesztés büntetés kettőharmad résznek kitöltése utáni napon bocsátható feltételes szabadságra.

III.r. vádlott -

b ű n ö s :

önbíráskodás büntetének kísérletében (1978. évi IV. tv. 273.§ (1) bek.), mint bűnsegéd.

Ezért a bíróság III.r. vádlottat 1 (egy) év 6 (hat) hónap börtönbüntetésre **í t é l i .**

A bíróság a kiszabott szabadságvesztés büntetést III.r. vádlott esetében 3 (három) év próbaidőre felfüggeszti.

III.r. vádlott - a büntetés végrehajtásának elrendelése esetén - legkorábban a kiszabott szabadságvesztés büntetés háromnegyed résznek kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

A bíróság III.r. vádlottat a Kecskeméti Nyomozó Ügyészség Ny.420/2012. számú vádiratával ellene emelt további 1 rb., az 1978. évi IV. tv. 170.§ (1) bek.-ben meghatározott és a (3) bek. szerint minősülő és büntetendő testi sértés büntetének vádja alól **f e l m e n t i .**

A bíróság a Kecskeméti Törvényszék bűnjelnyilvántartásába Bny.I.160/2013. szám alatt bevételezett 1 db sötét farmernadrág, 1 db barna derékszija, 1 db narancssárga feliratos póló, 1 db fekete zokni, 1 db tarka rövidnadrág lefoglalását megszünteti és megsemmisítését rendeli el.

A bíróság az ugyanezen sorszám alatt bevételezett 2 db CD-lemez lefoglalását megszünteti, és az iratokhoz csatolását elrendeli.

Az eljárás során eddig összesen felmerült 288.624.- (kettőszáznyolcvannyolcezer-hatszázhuszonnégy) forint bűnügyi költséget I.r., II.r. és III.r. vádlottak egyetemlegesen kötelesek megfizetni a Kecskeméti Törvényszék Gazdasági Hivatalának külön felhívására.

I n d o k o l á s :

A Kecskeméti Nyomozó Ügyészség Ny.420/2012. szám alatt emelt vádat I.r. vádlottal és társaival, II.r. és III.r. vádlottal szemben.

Az ügyész a tárgyaláson lefolytatott bizonyítás alapján a tényállást módosította, illetve a minősítést megváltoztatta (69-I. számú irat).

A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként a bíróság a következő tényállást állapította meg:

I.r. vádlott családi gazdaságban dolgozik, őstermeléssel foglalkozik. Nős családi állapotú, három kiskorú gyermek eltartásáról saját háztartásban gondoskodik. Havi jövedelme 200.000.- Ft, vagyonát képezi egy ingatlan 1/2 tulajdoni hányada, valamint egy személygépkocsi, melyeknek értéke nem ismert. Mezőgazdasági technikumot végzett. Büntetve nem volt.

A tényállásban írt cselekmény idején I.r. vádlott bv. főtörzsőrmesteri rendfokozatban biztonsági felügyelőként dolgozott; az ügygel összefüggésben 2012. augusztus 07. napján szolgálati viszonya megszűnt.

II.r. vádlott nőtlen családi állapotú, egy kiskorú gyermeke van, akinek az eltartásáról gondoskodik. Munkahelye, jövedelme, vagyoni viszonyai nem ismertek. Érettségizett. Büntetve nem volt.

A vád szerinti cselekmény idején bv. őrmester rendfokozatban biztonsági felügyelői beosztásban dolgozott; szolgálati viszonya az ügygel összefüggésben 2013. május 01. napján megszűnt.

III.r. vádlott nős családi állapotú, senkinek az eltartásáról nem gondoskodik. Energetikus foglalkozású, családi gazdaságban dolgozik, őstermelő. Havi jövedelme kb. 300.000.- Ft, vagyonát képezi egy kb. 7-8 millió Ft értékű családi ház 1/2 tulajdoni hányada, egy hat éves személygépkocsi kb. 7-800.000.- Ft értékben, egy pince kb. 7-800.000.- Ft értékben, mezőgazdasági gépek kb. 5 millió Ft értékben. Érettségizett, rádió-tv műszerész végzettségű. Büntetve nem volt.

III.r. vádlott I.r. vádlott apja.

- - -

I.r. és III.r. vádlott 2012. augusztus 02. napján az esti órákban kivitték egy családi tulajdonban lévő traktort az általuk bérelt lucernásba. A traktort és a hozzá kapcsolt rendsodrót otthagyták éjszakára a lucernaföldön azzal a céllal, hogy a traktorral másnap kora hajnalban I.r. vádlott munkát végezzen.

I.r. vádlott 2012. augusztus 03-án a kora hajnali órákban kiment a lucernaföldre, és észlelte, hogy az éjszaka folyamán a traktort valaki ellopta, a helyszínen csak a traktorhoz kapcsolt rendsodró maradt.

I.r. vádlott a lopás észlelése után értesítette a rendőrséget, majd a helyszínen lévő traktornyomot követve próbálta megállapítani, hogy a traktort merre vihették. Mivel ez nem járt eredménnyel, visszament a rendsodróhoz, ahol találkozott az ügyben a helyszínelést végző rendőrökkel.

I.r. vádlott a helyszín alapján - ahol birkanyomokat, birkaürüléket és vizeletet észlelt - arra a meggyőződésre jutott, hogy szándékosan tiportatták össze a birkanyájjal a helyszínt a nyomok eltüntetése céljából, illetve hogy a juhásznak köze lehet a lopáshoz.

A helyszínelés után I.r. vádlott a rendsodrót személygépkocsijával bevontatta az 1. sz. tanú által használt közeli tanyába, illetve folyamatosan próbált telefonon ismerőseitől, a területen tartózkodó személyektől információt szerezni azzal kapcsolatban, hogy tudnak-e valamit a lopásról, a traktor mozgásáról.

I.r. vádlott a traktor megkeresése érdekében a reggeli órákban segítséget kért telefonon kollégájától, II.r. vádlottól, aki vállalkozott arra, hogy segít a keresésben. Ezért I.r. vádlott 09 óra körüli időben megjelent II.r. vádlott lakásánál, ahol felvette őt gépkocsijába, és együtt kimentek.

Kiérve a gépkocsi meghibásodott, ezért I.r. vádlott felhívta III.r. vádlottat, hogy jöjjön értük és vontassa be a gépkocsit. III.r. vádlott ekkor éppen a rendőrőrsön volt, és a tanúkihallgatása folyt, ezért úgy állapodtak meg, hogy a kihallgatás után megy ki.

I.r. és II.r. vádlott várakozás közben nyomok után kutattak. Eközben, kb. 09 óra 45 perc körüli időben észlelték, hogy a közelben van a sértett, aki 1. sz. tanú birkanyáját legeltette.

Mivel I.r. vádlott elképzelése szerint a sértettnek köze volt a traktor ellopásához, ezért odamentek hozzá, szóban felelősségre vonták, felszólították arra, hogy közölje, hogy kik a társai, ki lopta el a traktort, hol van a traktor, illetve a közreműködéséért kapott pénzt adja át részükre; követelték, hogy adja át a mobil telefonját, hogy hívásait ellenőrizhessék.

A sértettnek a traktor ellopásához nem volt köze, arról nem is tudott, így a vádlottaknak arról nem tudott információval sem szolgálni; a sértettnek a szerepével kapcsolatban I.r. vádlott téves feltevésben volt.

A faggatás közben I.r. és II.r. vádlott bántalmazni kezdték a sértettet az információk megszerzése

érdekében. A bántalmazás során mindketten ököllel ütlegelték, a mellkasát (mindkét oldalon) számos alkalommal ököllel, nagy erővel megütötték, valamint mindkét lábát a combján rugdosták.

I.r. vádlott faggatására a sértett közölte, hogy nincs mobiltelefonja, ezt ellenőrizendő le kellett vetkőznie, és a ruházatát I.r. vádlott átkutatta. A telefon megtalálása érdekében II.r. vádlott kiborította és átkutatta a sértett táskáját.

I.rendű vádlott és II.rendű vádlott utasítására a sértett elindult a majossal ellentétes irányba az út felé. Útközben tovább folyt a sértett ütlegelése, illetve amikor földre esett, akkor I.r. vádlott a hajánál fogva talpra ráncigálta, így vonszolták több száz méteren keresztül az út közelébe, ahol egy fánál a sértett összeesett.

Időközben III.r. vádlott tanúkénti kihallgatása véget ért, és személygépkocsijával megérkezett, ahol látta a bántalmazás következtében ekkor már magatehetetlenné vált, védekezésre képtelen sértettet.

I.r. és III.r. vádlott visszament a gépkocsihoz, és azt vontatókötélre vette; eközben a sértett a fa alatt fekve a helyszínen maradt, II.r. vádlott vigyázott rá.

III.r. és I.r. vádlott a két gépkocsival az erdősávhoz ment, II.r. vádlott és a sértett közelébe.

III.r. vádlott gépkocsijából kivételre került egy kb. két méter hosszú ún. borjúkötél, amivel I.r. vádlott odament a sértetthez. I.r. vádlott a kötelet meghurkolta, az ülő helyzetben lévő sértett nyakába tette a hurkot, majd a kötélmásik végét a faágon átvette, és a kötélvéget lefelé húzva akasztást imitált, miközben továbbra is faggatta és a traktornak az ellopását kérte számon a sértettől.

III.r. vádlott a történetek során látó és hallótávolságon belül volt, és észlelte azt, hogy I.r. vádlott a traktor visszaszerzése érdekében akasztással fenyegeti a sértettet.

III.r. vádlott jelenléte, hogy I.r. és II.r. vádlottnak segítséget nyújtott, a tapasztaltak ellenére tanúsított passzivitása I.r. vádlottra szándékerősítő hatású volt.

A bizonyítási eljárás során nem volt megállapítható, hogy III.r. vádlott észlelte-e a sértett magatehetetlen, védekezésre képtelen állapotát, illetve az sem volt megállapítható, hogy a huroknak a sértett nyakába tétele, illetve a kötélmeghúzása következtében sérülés keletkezett-e.

Az akasztás imitálása után I.r. vádlott a hurkot levette a sértett nyakából, majd III.r. vádlott II.r. vádlottal a saját gépkocsijával, I.r. vádlottal a gépkocsijával vontatva kb. 10 óra 30 perc és 11 óra közötti elvitte; a vádlottak a sérült sértettet a fa alatt hagyták.

A magára hagyott, súlyosan sérült sértett járni nem bírt, azonban kúszva megpróbált eljutni a több száz méterre lévő majorba. Az esti órákra a sértett a major területének közelébe jutott, ahol végül 18 óra és 18 óra 30 perc között 2. sz. tanú a jelenlétére felfigyelt és segítséget hívott.

I.r. és II.r. vádlott bántalmazásának következményeként a sértett mindkét oldalon sorozatos bordatörést szenvedett el (a jobb oldalon a IV-X. bordák, a bal oldalon a VI-X. bordák törtek el), illetve mindkét combtájékon kiterjedt bevérzéssel járó hámozódásos sérülés keletkezett

A bordatörések következtében kiterjedt tüdőzúzódás sérülés és jobb oldali mellúri levegőgyülem sérülés keletkezett, ami miatt 2012. augusztus 03-án a mellüreget becsövezték; további

következményként a bal oldalon mellüri véres folyadékgyülem jött létre, ennek elhárítására a bal oldali mellüregt 2012. augusztus 08-án becsövezték.

A kialakult sérülések nyolc napon túl gyógyulóak voltak, tényleges gyógytartamuk kb. 6-7 hét volt, a mellüreg becsövezésével mindkét esetben közvetlen életveszélyes állapotot hárítottak el.

A sorozatos bordatörések további következményeként (az izomsérülés-roncsolódás miatt felszabaduló izomfehérjék következtében) előbb a vesefunkció beszűkülésre, majd ezután heveny veseelégtelenségre került sor, ami szintén közvetlen életveszéllyel járó szövődmény, emiatt átmenetileg a sértett dializálásra került sor.

További következményként összeomlott a sértett légzése, ezért gégemetszésre, tartós gépi lélegeztetésre volt szükség a légzési elégtelenség kezelésére, melynek háttérében szintén a kétoldali sorozat bordatörés, a tüdőzúzódás és egyéb mellkasi következmények álltak. Ezen állapot szintén életveszélyesnek tekintendő, elhárítására a gépi lélegeztetéssel került sor.

A bizonyítási eljárás során a bíróság kihallgatta a vádlottakat, valamint a sértettet, továbbá 2. sz., 3. sz., 4. sz., 5. sz., 6. sz., 7. sz., 8. sz., 9. sz., 10. sz., 11. sz., 12. sz., 13. sz., 14. sz., 15. sz., 16. sz., 17. sz., 18. sz. tanúkat, valamint az iü. orvosszakértőt.

Ezen túlmenően ügyészi indítványra a tárgyaláson számos tanú - 19-39. sz. - nyomozati vallomása a tárgyaláson felolvasásra került, személyes kihallgatásukra a vádlottak és védőik nem tartottak igényt.

A vádlottak védekezése. A bizonyítási eljárás során a bíróság kihallgatta a vádlottakat, akik közül I.r. és II.r. vádlott a tárgyaláson megtagadta a vallomástételt, míg III.r. vádlott az eljárás e szakaszában is részletes vallomást tett.

I.r. vádlott a nyomozás során tett vallomásában (nyom. ir. 1240-1247.o.) tagadta azt, hogy bűncselekményt követett volna el. Védekezése szerint II.r. vádlottal keresték az ellopott traktort, s eközben találkoztak a sértettel; mivel a sértett flegmán viselkedett, hazudott, ezért mind a ketten adtak neki néhány pofont (nyom. ir. 1244.o. 2-3. bek.), de egyébként nem bántották; külön kérdésre tagadta azt, hogy testre is ütött volna. Telefonon a helyszínre hívta III.r. vádlottat (hogy a meghibásodott gépkocsiját vontassa el), ő azonban csak a pofozás után ért oda hozzájuk; miközben az apját várta, II.r. vádlott távolabb várakozott, és vele volt a sértett. Szerinte III.r. vádlott a sértettet nem látta, ki sem száll a gépkocsiból, mikor felvette II.r. vádlottat.

I.r. vádlott e kihallgatása során hivatkozott arra is, hogy korábban azért nem tett vallomást, mert féltette a családját, mivel megfenyegették; azt nem volt hajlandó elmondani, hogy ki és mivel fenyegette meg őt (nyom. ir. 1246.o. utolsó bek.). Ez a momentum az eljárás során I.r. vádlott részéről a későbbiekben nem került szóba (a tárgyaláson megtagadta a vallomástételt), és a bizonyítás során egyébként sem merült fel erre utaló adat, ezért a bíróság a védekezés e részét figyelmen kívül hagyta.

I.r. vádlott védekezésében lényeges elem volt, hogy a lopás helyszínén található birka lábnyomokból, vizeletből és ürülékből arra következtetett, hogy a területen a nyáját szándékosan hajtották keresztül, a rendszóró környékét szándékosan tapostatták le az állatokkal, következtetése szerint a lopáshoz kapcsolódó nyomok eltüntetése végett. Vallomásából kitűnik, hogy éppen a helyszínen talált birkanyomok vetették fel számára azt a lehetőséget, hogy a juhásznak, a sértettnek a lopáshoz köze lehetett.

A traktorlopás miatti ügyben tanúként kihallgatott I.r. vádlott még elhallgatta azt, hogy találkozott volna a sértettel, az önbíráskodás címén indult ügyben tett tanúvallomásában kifejezetten letagadta a találkozást (nyom. ir. 1062.o. 3.bek.). Utóbb előterjesztett védekezése szerint azért történt ez, mert hallotta, hogy nagyon megverték a juhászt, és emiatt nem merte elmondani azt, hogy adott a sértettnek 1-2 pofont.

I.r. vádlott védekezésének lényege az volt, hogy nem történt olyan mértékű bántalmazás részükről, ami súlyos bordatöréses sérüléseket, illetve a ténylegesen kialakult másodlagos következményeket okozta volna. Ezen védekezés szerint a sértett valótlannul állítja azt, hogy ő és II.r. vádlott verték agyba-főbe, ezzel azt leplezve, hogy őt más bántalmazta, vagyis lényegében a sértett hamisan vádolja őket. Védekezésének részét képezi az is, hogy korábbi betegségei, illetve a kórházi kezelés hiányosságai miatt került a sértett annyira súlyos állapotba, ami végül elhúzódó kórházi kezelést igényelt.

II.r. vádlott a tárgyaláson megtagadta a vallomástételt, de nyomozati vallomása alapján az a következtetés volt levonható, hogy a büntetőjogi felelősségét az önbíráskodásban és a sértett bántalmazásában (legalábbis részben) elismeri. (A bíróság a nyomozati beismeréssel kapcsolatban megjegyzi, hogy arra az ún. poligráfos vizsgálatot követően került sor, melynek eredményeként az a következtetés adódott, hogy II.r. vádlott a tesztkérdésekre megtevesztő válaszok adott, ld. nyom. ir. 1418-1426.o.).

Az eljárás során II.r. vádlott először tanúként lett kihallgatva (nyom. ir. 723-728.o.). E vallomásában még csak annyit ismert el, hogy segített keresni a traktort I.r. vádlottnak, de ez nem járt eredménnyel (tagadta, hogy keresés közben bárkivel, akár III.r. vádlottal találkoztak volna). E vallomásában ugyanakkor elmondta azt is, hogy I.r. vádlott testvére megkereste a lakásán, és megpróbálta rávenni arra, hogy tanuljon be egy vallomást I.r. vádlott kihallgatási jegyzőkönyve alapján, ezt azonban ő elutasította.

Gyanúsítottként II.r. vádlott eleinte kitartott a tanúvallomásában foglaltak mellett (nyom. ir. 1372-1379.o.), a későbbiekben azonban vallomását megváltoztatta (nyom. ir. 1388-1392. o.). Újabb előadása szerint I.r. vádlott meg volt győződve arról, hogy a sértettnek köze volt a lopáshoz, és a bántalmazásra azért került sor, hogy a juhász az ellopott traktorról információt szolgáltasson. A vallomás szerint mindketten verték a sértettet (ő maga néhány pofont adott, I.r. vádlott viszont ököllel ütötte és rugdosta), majd I.r., és az időközben a helyszínre érő III.r. vádlott előbb akasztással fenyegették a sértettet, majd egy hurkos kötéllel akasztást imitáltak.

Védekezésének részét képezte az is, hogy I.r. vádlott testvére megfenyegette őt, hogy „megüti a bokáját”, ha nem segít nekik (nyom. ir. 1392.o. 4.bek.). Vallomásából az tűnik ki, hogy a vele szemben folyó eljárást annak tulajdonítja, hogy nem volt hajlandó valótlannal vallomástételével együttműködni. (Azt viszont II.r. vádlott azonban nem fejtette ki a védekezésében, hogy ezt az

összefüggést mi alapján látja fennállni, ugyanis nem I.r. vádlott terhelte őt be, hanem a sértett - I.rendű vádlott vallomása az ő cselekvőségét illetően nem terjedt túl azon a néhány pofonon, mint amit saját maga is elismert.)

Későbbi vallomásaiban és a szembesítések során II.r. vádlott a lényegét illetően tartotta magát a korábban elmondottakhoz, de számos vonatkozásban „finomította” a vallomását (pl. hogy a sértett önként vette le az ingét, maga mutatta meg a táskáját; hogy I.r. vádlott milyen mértékben bántalmazta a sértettet; hogy III.r. vádlott nem ért hozzá a sértetthez; hogy a sértett nyakába tett hurok nem lett meghúzva). Állította ugyanakkor azt is, hogy amikor beszállt III.r. vádlott gépkocsijába, akkor a sértett „... állt, és semmi baja nem volt” (nyom. ir. 1402.o. 3. bek.).

Egészében értékelve II.r. vádlott vallomását, megállapítható az, hogy elismerte a sértett nagyobb fokú bántalmazását (az ellopott traktorral kapcsolatos információ megszerzése érdekében), de következetesen állította azt, hogy annak során saját cselekvősége - I.r. vádlott cselekvőségéhez képest - csupán csekélyebb mértékű volt. Kétségbe vonta ugyanakkor, hogy a bántalmazás olyan mértékű lett volna, mint amilyen súlyos sérülésekkel a sértettet megtalálták, így lényegében ő is arra az álláspontra helyezkedett, hogy a sértettet egy második bántalmazás érte, és ezért valótlannul állítja azt, hogy I.r. vádlottal együtt verték és rugdosták össze.

III.r. vádlott a tárgyaláson tagadta a büntetőjogi felelősségét, védekezése szerint nem követte el a terhére rótt bűncselekményeket, sem bántalmazásban, sem önbíráskodásban nem vett részt, ezekről nem is volt tudomása.

Védekezése szerint fia hívására ment a helyszínre azzal a szándékkal, hogy a meghibásodott gépkocsit hazavontassa; a gépkocsi mellett csak I.r. vádlott volt, a kb. 500 méterre várakozó II.r. vádlottat hazafelé útközben vették fel. A sértettel a történetek során nem találkozott, bár azt észlelte, hogy II.rendű vádlottól kb. 10-15 méterre egy személy ül a földön, háttal egy fának támaszkodva.

III.r. vádlott tagadta azt, hogy tanúja lett volna a sértett fenyegetésének vagy bántalmazásának, illetve hogy a jelenlétében történt volna kötéllal (akasztással) való ijesztgetés; vallomásából következik, hogy a bántalmazáshoz, az ijesztgetéshez (pl. a borjúkötél átadásával) segítséget nem nyújtott. A történetekhez annyi adalékkal szolgált még, hogy beszámolt arról - mintegy megerősítve fia vallomását -, hogy I.r. vádlott a sértett bántalmazásáról annyit mondott neki, hogy „...kizárt dolog, hogy attól a két vagy három pofontól, ami mi adtunk neki, ilyen állapotba kerüljön” (nyom. ir. 1299.o. 2. bek.).

Együttesen értékelve a vádlottak vallomásait, megállapítható az, hogy I.r. és III.r. vádlottak védekezése egybevágh, mind a saját, mind II.r. vádlott cselekvőségét (néhány pofontól eltekintve) tagadják. II.r. vádlott védekezése mindkét vádlott-társára nézve terhelő, saját cselekvőségét illetően viszont egybevágh társai előadásával.

A vádlottak azonosítása. Már a vádlotti vallomások alapján is egyértelműnek tűnik az, hogy a vád szerinti cselekmény során elkövetőként ki jöhet szóba, ugyanis kizárólag I.r., II.r. és III.r. vádlott neve merül fel, mint akik találkoztak a sértettel. Mégis szükséges külön is kitérni a terheltek azonosítására, ugyanis az eljárás során olyan adat is felmerült, ami II.r. vádlott esetében az azonosítást bizonytalanná tette.

A sértett kezdettől fogva azt állította, hogy két fiatalabb személy támadt rá, akik súlyosan bántalmazták. Közülük az egyik a traktor tulajdonosa volt, illetve ő volt a fia a később megjelenő harmadik személynek; a bántalmazásban részt vevő másik fiatalabb személyről annyit mondott, hogy neki a karján (vállán) jól látható tetoválás volt.

A vád szerinti cselekményben részt vevő személyek közül I.r. és III.r. vádlott személyazonossága a sértett által a megtalálásának a helyszínén közölt információk (az ellopott traktor említése, a két személy életkora és egymáshoz való viszonya, illetve az általuk közlekedésre használt gépkocsik megjelölése) alapján kétségtelenül megállapítható volt.

A bántalmazásban részt vevő másik személy azonossága azonban az eljárás során már kevésbé volt egyértelmű. A sértett által közölt információk ezen személy direkt azonosítását nem tették lehetővé (pl. felmerült az is, hogy a másik bántalmazó is III.r. vádlott fia lenne), azonban e személy azonosításához jó kiindulási alapnak látszott az az adat, hogy a harmadik személynek a karján egy közelebről le nem irt stílusú és formájú, de feltehetően nagyobb méretű tetoválás található.

A bizonytalanságot fokozta, hogy viszonylag gyorsan felmerült az az adat is, hogy a harmadik személy II.r. vádlott lehetett (ezt a vádlottak nem is próbálták leplezni), azonban az ő karján semmilyen tetoválás nem található (amiről a nyomozóhatóság, illetve tárgyaláson a bíróság is közvetlenül meggyőződött). A problémát az jelenti e vonatkozásban, hogy a tetoválásra vonatkozó részlet tisztázatlansága felveti azt a kérdést, hogy a harmadik támadó azonosítása helyesen történt-e meg az eljárás során.

Bonyolítja a kérdést, hogy a tetoválásról nem csupán a sértett vallomása tartalmazott adatot. I.r. vádlott is úgy emlékezett, hogy a II.r. vádlottnak van tetoválása: „... valahol van neki a karján szerintem”, de annak sem a helyét, sem a színét, sem pedig a formáját nem tudta konkretizálni (nyom. ir. 1246.o. 5. és 7. bek.).

Ezen kívül még 1. sz. tanú vallomásában is felmerült az az elem, hogy amikor a vádlottakkal találkozott, akkor a társaságukban volt egy általa nem ismert személy, akinek a bal vállán egy tetoválás volt, ami „valamilyen figura” volt. 1. sz. tanú az eljárás során nem tudta személyében azonosítani II.r. vádlottat, de a tetovált karra vonatkozó állítása egybevágott a sértetti állítással (nyom. ir. 570.o. utolsó bek.).

A vallomások részletesebb áttekintése alapján megállapítható, hogy sem a sértett, sem pedig 1. sz. tanú nem tudta közvetlenül (felismeréssel) azonosítani II.r. vádlottat, hanem csak ráutaló módon, vagyis hogy az általuk különböző szituációkban I.r. és III.r. vádlott társaságában látott harmadik személy egy fiatalabb férfi volt, aki különös ismertető jelként a karján tetoválást viselt.

Mindebből elméletileg akár az a következtetés is levonható lenne, hogy I.r. és III.r. vádlott társa egy olyan, az eljárás során ismeretlenül maradt személy volt, aki a karján tetoválást viselt. Ebben az esetben - legalábbis elméletileg - II.r. vádlott nem elkövetője a vád tárgyát képező cselekménynek, hanem valaki helyett „elvállalta” a harmadik személy szerepét, a tetoválás hiányára pedig az a magyarázat, hogy nem ő volt a helyszínen, nem ő bántalmazta a sértettet.

Csak hogy ez a verzió ellentétben áll minden más, e körben sokkal inkább elfogadható bizonyítékkal, legelsősorban is a vádlottak vallomásával. I.r. és maga II.r. vádlott is kezdettől fogva azt állították, hogy ők ketten együtt keresték a nyomokat, együtt találkoztak a sértettel, hogy együtt „pofozták fel”

a sértettet, illetve hogy ő volt az, aki III.r. vádlottal együtt utazott a kocsni vontatása közben. Az érintettek telefonjainak adatai szintén a kettőjük közötti kapcsolatra utalnak, mint ahogy az egyéb vallomások adatai (III.r. vádlott, 39. sz. tanú vallomása) is.

E verzió ellen szól az is, hogy nem merült fel adat arra nézve - pedig az ügyész a nyomozást ebbe az irányba is folytatta -, hogy I.r. és III.r. vádlott környezetében esetleg szóba jöhetne egy olyan személy, akinek az érdekében II.r. vádlott valótlannal magára vállalná a vád szerinti cselekmény elkövetését. Kifejezetten kizárja ezt a verziót az, hogy II.r. vádlott a nyomozati vallomásában beterhelte vádlott-társait - a történetek más helyett való elvállalása esetén I.r. és III.r. vádlottal egyeztetnie kellett volna a betanulandó vallomását, hogy ne maradjon ellentmondás, hogy erősítse, és ne gyengítse védekezésüket, vagyis összebeszélés esetén nyilvánvalóan nem úgy konstruál hamis vallomást, hogy az őt egyébként mentő (valós cselekvőségét kisebbítő), védekezését megerősítő vádlott-társaival szemben nyilatkozott volna.

Más részről az ügynek a II.r. vádlottra háruló következményei olyan súlyosak (munkájának elvesztése, hosszadalmas büntetőeljárás, előzetes letartóztatás, hosszú tartamú szabadságvesztéssel való fenyegetettség, illetve mindezek következményeként a büntetlen előéletű, rendezett egzisztenciájú II.r. vádlott számára a társadalmi ellehetetlenülés), hogy nem látszik ésszerű indoka annak, hogy e következményeket miért vállalná.

Mindezeknek megfelelően a bíróság azt a következtetést vonta le, hogy a sértett bántalmazásában részt vevő másik személy bizonyosan II.r. vádlott volt, amihez képest annak a (kétségtelenül magyarázat nélkül maradt) ellentmondásnak nincs érdemi jelentősége, hogy többen tévesen úgy emlékeztek, hogy tetovált volt a karja. (Elméletileg szóba jöhet az, hogy a II.r. vádlott mégiscsak lemosható testfestést vagy olyan, féloldalasan mintás ujjú pólót viselt, ami miatt utóbb többen tetoválásra emlékeztek, ez azonban csak találgatás lenne.)

A védekezés iránya. A vádlotti előadásokat együttesen értékelve az a megállapítás tehető, hogy I.r. és II.r. vádlott védekezése - amit III.r. vádlott vallomása mintegy kiegészít - azon alapul, hogy tagadja azt, hogy az általuk elismert csekélyebb, vagy akár jelentősebb mértékű bántalmazás (pofozás) okozta, okozhatta volna a sértett sérüléseit. Mivel azonban kétségtelen, hogy a sértettnek a kérdéses napon súlyos sérülései keletkeztek, ezért azok - a védekezés logikája alapján - csak a felpofozás után más, az eljárás során ismeretlenül maradt személy bántalmazása következtében keletkezhetnek. (Ez a védekezés a perbeszédekben jelent meg, a vádlotti vallomások e vonatkozásban érdemi részleteket nem, csak utatlásokat tartalmaznak.)

Némileg leegyszerűsítve tehát a védekezésnek ezt a részét, a védelem azt állította, hogy sor került *egy második bántalmazásra* is, és ez a bántalmazás - mely nem a vádlottaktól származik - volt olyan súlyos fokú, hogy az a mellkas mindkét oldalán sorozatos bordatörésekkel, és az ehhez társuló további súlyos, életveszélyes következményekkel járt. Ez a bántalmazás viszont olyan súlyos mértékű volt, hogy azt követően a sértett már nem tudott hosszabb utat kúszva sem megtenni, ezért arra kell (legalábbis a védelem érvrendszere szerint) következtetni, hogy a bántalmazásra a major közelében, a megtalálás helyén került sor.

Mielőtt a bíróság a bizonyítási eszközöket, illetve a bizonyítékokat sorra veszi, indokolt külön kitérni arra, hogy ez a védekezés miért nem lehet az értékelés kiindulópontja. Több olyan ok is felmerült, ami miatt a kétszeri bántalmazás verzióját légből kapottnak kell tekinteni.

A sértett az eljárás kezdetétől fogva - ha nem is név szerint -, de határozottan azonosította a bántalmazóit a vádlottak személyében. Ez az azonosítás úgy történt, hogy bántalmazóit azokkal a személyekkel azonosította, akiknek a traktorját ellopták, vagyis I.r. és III.r. vádlottal. I.r. és III.r. vádlottakat személyükben is azonosította, II.r. vádlottat pedig az I.r. és III.r. vádlottal együtt lévő harmadik személyként. Vallomásában egyáltalán nem merült fel utalás arra, hogy kétszer is, mégpedig alkalmanként különböző személyektől érte volna bántalmazás. (Annak a bíróság nem tulajdonít jelentőséget, hogy a sértett I.r. és III.r. vádlottak nevét kitől, milyen körülmények között tudta meg, hogy esetleg valaki megemlítette-e neki a megtalálásakor vagy csak a későbbiekben hallott erről, és emiatt nyilatkozott úgy, hogy őket név szerint is ismerte. A lényeges momentum az, hogy a támadók személye a bántalmazás révén kapcsolódott össze azokkal a személyekkel, akiknek a traktorját kevéssel korábban ellopták.)

Olyan adat a büntetőeljárás során érdemben egyébként sem merült fel, ami akár csak közvetve arra utalna, hogy a vádlottakon kívül más is bántalmazta volna a sértettet, avagy akár csak találkozott volna vele a vádlottakkal való találkozás után. Egyedül 13. sz. tanú tárgyaláson tett vallomásának egy részlete értelmezhető úgy önmagában, hogy más is bántalmazhatta a sértettet, ez az állítás azonban tévedésen alapul (a bíróság külön is kitér ezen vallomásrészletre az alábbiakban). (A bíróság álláspontja szerint egyébként ez a momentum lehetett az, ami a kétszeri bántalmazás verziójának megfogalmazásához vezetett.)

Valójában a védelmi álláspontja olyan logikai - bár téves gondolatmeneten alapuló - konstrukció, mely a vádlottak azon állításából indul ki, hogy ők nem bántalmazták olyan mértékben a sértettet, aminek következtében annyira súlyos sérüléseket szenvedhetett volna el, mint amilyenekkel végül is kórházba került. Ennek megfelelően - mivel a sértett sérüléseinek súlyossága a lényegét illetően nem volt vitatható - a védelmi gondolatmenet szerint szükségképpen kellett lennie egy második bántalmazásnak is, ami a súlyos sérüléseket okozta, ez az újabb bántalmazás viszont nem köthető a vádlottakhoz. Ebből tehát - a védelmi logika szerint - az következik, hogy *másvalakinek* is kellett a sértettet bántalmaznia, bár azt a védelem homályban hagyta, hogy az újabb bántalmazás kitől is származott volna.

A bíróság álláspontja szerint a védelmi érvelésben logikai hiba van, ami röviden úgy fogalmazható meg, hogy ha a következtetéshez kiindulópontként szolgáló egyik állítás (premissza) hamis, akkor a következtetésnek (konklúzió) is szükségképpen hamisnak kell lennie. Ebből az következik, hogy a vádlotti tevékenységnek a módjáról, mértékéről az ügyben feltárható bizonyítékok alapján kell állást foglalni, vizsgálni kell a bizonyítható cselekvőség és az igazolható sérülések közötti oksági kapcsolatot, és a bíróságnak ezekre alapozva, feltételezések nélkül kell állást foglalnia arról, hogy a vádlotti cselekvőség az eredménnyel összhangban álló-e.

A bíróság álláspontja szerint a második bántalmazásra vonatkozó állítás - amint az a bizonyítékok értékelése során az alábbiakban kifejtésre kerül - egy olyan, minden alapot nélkülöző fikció, melynek megfogalmazására kizárólag a büntetőjogi felelősségrevonás elkerülése érdekében került sor, de amelyre az eljárás adatai még csak nem is utalnak. A második bántalmazásnak a *lehetőségére* vonatkozó érvelés semmilyen konkrétumot nem tartalmaz, az e körben szükségképpen felmerülő kérdésekre - az elkövetőkre, a bántalmazás indokára, a végrehajtás körülményeire - egyáltalán nem kínál alternatívát a vádhoz képest.

Ezen túlmenően az ún. második bántalmazásra vonatkozó fikció végiggondolása számos olyan belső ellentmondást vet fel, ami az elképzelés abszurd mivoltára mutat.

Kifejezetten és hangsúlyosan állította a sértett a vallomásaiban, hogy bántalmazói az ellopott traktorra vonatkozó információt akartak tőle megszerezni, a bántalmazásnak az indoka állítása szerint ezen információ kicsikarása volt. Ez az indok egyértelmű és világos, az ok és az okozat közötti kapcsolat magától értetődő - a sértettet azért verték össze, hogy vallja be azt, hogy hol van a traktor, ki lopta el stb., és az elszabadult indulatok miatt a bántalmazás olyan súlyos fokú lett, hogy életveszélyes következményekkel járt.

Ha viszont nem a vádlottak verték össze a sértettet annyira, hogy emiatt életveszélyes állapotba került, akkor magától adódik a kérdés, hogy mi ok lehetett erre. Más nem volt érdekelt a vádlottakon kívül a traktor megtalálásában, így a bántalmazás oka nem lehetett az, hogy más ilyen módon információt akart volna tőle megszerezni. Az a verzió komolyan fel sem vehető - ha abból az elméleti lehetőségből indulunk ki, hogy a sértett tudott a traktor ellopásáról -, hogy esetleg a sértettet azért bántalmazták volna, hogy ne árulja el a tolvajokat, hiszen az állítólagos második bántalmazás idejére már beszélt a vádlottakkal, nekik pedig semmit sem mondott. Az pedig fel sem merült, hogy egészen más, nem az ügyhöz tartozó ok állna a bántalmazás mögött (pl. ismeretlenül maradt személlyel fennálló haragos viszony).

Ugyanez a kérdés az állítólagos újabb bántalmazást elkövetők személyére vonatkozóan úgy vetődik fel, hogy ha nincs a vádlottakéhoz képest másféle motivációra verzió, akkor az elkövetők személye még általánosságban sem jelölhető meg. A vádlotti védekezés során voltak ugyan közvetett utalások arra, hogy a vádlottak e vonatkozásban (és a traktor ellopásában) 1. sz. tanút érintettnek tartják, azonban ennek direkt megfogalmazására - a bíróság álláspontja szerint e verzió nyilvánvaló életképtelensége miatt - az eljárás során nem került sor (I.r. vádlott még a nyomozás során utalt arra, hogy őt megfenyegették, de ez sem került részletezésre, nem is nevesítette az állítólagos fenyegetőit).

A kérdést tovább vizsgálva látható, hogy nincs semmilyen logikus magyarázat arra sem, hogy a sértett miért vádolná hamisan a számára lényegében ismeretlen I.r. vádlottat és társait olyan mértékű bántalmazással, amit nem követtek el, és különösen arra nincs okszerű magyarázat, hogy miért hallgatná el valódi bántalmazói nevét, és helyettük miért vádolna másokat - eszerint hamisan - súlyos bűncselekmény elkövetésével.

Különösen értelmetlen lenne ez a magatartás a sértett részéről III.r. vádlott vonatkozásában, hiszen vele - ha a vádlotti védekezésből indulna ki a bíróság - érdemi kapcsolata nem is volt a cselekmény során.

A védekezésnek az az eleme is teljesen falsnak tekinthető, mely szerint a sértettet csak közvetlenül a megtalálása előtt érte nagyobb bántalmazás (abból következően, hogy a védelem szerint a sérülései súlyossága miatt nem tudott volna jelentősebb távolságot megtenni, tehát a megtalálási hely közvetlen közelében kellett őt megverni), ezért a súlyos bántalmazás nem tulajdonítható a vádlottaknak, mivel ők csak a délelőtti folyamán kerültek konfliktusba a sértettel.

Ez esetben ismét csak logikai hiba van a védekezésben, hiszen ha a délelőtti konfliktus során csak csekélyebb bántalmazásra került sor, és a sértett nem került mozgásképtelen állapotba, akkor magyarázat nélkül marad az, hogy a sértett miért nem hajtotta be a nyáját délelőtt, illetve hogy hol volt, és mit csinált abban az időszakban, ami a védelem által kreált állítólagos második bántalmazásig eltelt.

Ugyancsak teljesen abszurd lenne annak feltételezése, hogy a sértett bántalmazásához 1. sz. tanúnak

köze lenne, mivel éppen ő volt az, aki a sértettet eltűnése után keresni kezdte, sőt még azt is szükségesnek tartotta, hogy az eltűnést a rendőrségen az őrsparancsnokkal napközben tudassa. (Ez alapján értesült I.r. vádlott arról, hogy a juhászt keresik, és társával ezért ment vissza a helyszínre, hogy a sértettet megnézze.)

Mindent egybevéve érdemben egyáltalán nem merült fel adat arra, hogy lett volna egy ún. második bántalmazás, tehát hogy a sértett azt követően, hogy I.r. vádlottal és társaival találkozott és konfrontálódott, még másvalakivel is konfliktusba került volna. Mivel ez a lehetőség a fentiek alapján előzetesen kizárható, ezért a bíróság a továbbiakban külön nem is foglalkozott azzal a lehetőséggel, hogy egy második bántalmazás is érte, érhetne volna a sértettet.

A cselekmény indítéka. A történések részletes értékelése előtt is ki lehet térni arra, hogy a történetek indokaként kizárólag egyetlen ok, I.r. vádlottnak - és hozzá kapcsolódóan társainak - az a törekvése jön szóba, hogy információt szerezzen az ellopott traktorral kapcsolatban. A vádlottak és a sértett között a vád szerinti cselekményt megelőzően semmilyen kapcsolat nem volt (valójában nem is ismerték egymást), találkozásukat követően is csupán az ellopott traktor ügye alkotta a beszélgetés tárgyát, így konfliktusuk kialakulásának indokaként más ok fel sem merült.

A vallomások alapján megállapítható, hogy a történetek kiinduló pontja I.r. vádlottnak az a meggyőződése volt, hogy a traktor ellopásához a területen birkákat legeltető sértettnek köze van. I.r. vádlott e következtetést abból vonta le, hogy a birkák legeltetése az előző napon, illetve aznap is ugyanazon a környéken történt, ahol a traktort az ellopása előtti este leállította, így feltételezése szerint a sértett tudhatott a traktorról, értesíthette telefonon a tolvajokat, illetve szándékosan tiportatta össze a birkákkal a bűncselekmény helyszínét, hogy a nyomokat eltüntesse.

Ez a meggyőződés olyan erősen munkált I.r. vádlottnak, hogy nem csak hogy önállóan próbált adatokat gyűjteni, kérdezősködni, de a nyomozó hatóságnál is kinyilvánította, hogy a juhászoknak köze lehet a lopáshoz, igyekezve a nyomozást ebbe az irányba terelni (ld. pl. 30. sz., 31. sz., 8. sz. tanú vallomását).

Mindez egybevág I.r. és II.r. vádlottak nyomozati vallomásának a tartalmával, mely megerősíti, hogy kifejezetten keresték a sértettet, és hogy a bántalmazására a traktorlopással kapcsolatos „kikérdezése” közben került sor. A sértett vallomása szintén megerősíti azt, hogy találkozásukat követően egyetlen téma merült fel, az ellopott traktor ügye, illetve hogy a bántalmazása ezzel összefüggésben történt.

Mindebből az következik, hogy a sértett bántalmazása annak érdekében történt, hogy tőle információt csikarjanak ki az ellopott traktorról. A sértett „szemtelenkedésére” vonatkozó állítás ehhez képest csak utólagos belemagyarázásnak tekinthető, amivel az elismert pofonokra vonatkozóan kívántak magyarázatot adni. Megjegyzendő, hogy a sértettnek tulajdonított viselkedés és a bántalmazás bizonyítható mértéke semmilyen mércével mérve nincs összhangban egymással.

A történetek időrendje. Az eljárás során számos olyan adat merült fel, ami alapot ad a történetek időrendjére vonatkozó következtetéseknek a levonására.

I.r. vádlott vallomásából tudható, hogy már kinn jártak II.r. vádlottal, amikor elromlott a gépkocsija, és ezért felhívta III.r. vádlottat, hogy vontassa be őket. I.r. vádlott telefonjának híváslistája alapján

erre a telefonhívásra 09 óra 34 perckor került sor, ugyanis III.r. vádlott ekkor éppen a rendőrségen volt, és a telefonhívás kihallgatás közben érte, amire a nyom. ir. 1015-1018. oldalán lévő nyomozati tanúkihallgatási jegyzőkönyv adatai alapján 09 óra 16 perc és 10 óra 10 perc között került sor.

Mivel I.r. vádlott vallomása alapján az apjával folytatott telefonbeszélgetés után a környéken elkezdtek nyomokat keresni, és hamarosan találkoztak a sértettel, az a következtetés adódik, hogy a találkozásra 09 óra 34 perc után néhány perccel később, vagyis kb. háromnegyed 10 óra körüli időben kerülhetett sor.

Egy másik viszonyítási pont I.r. vádlott tanúkenti kihallgatásának az időpontja, amihez képest a bántalmazásra korábban került sor. Ez esetben viszont a kihallgatási jegyzőkönyv (nyom. ir. 1022-1025.o.) adatai nem irányadóak, mivel a kezdési és a befejezési időpont tévesen került feltüntetésre (ld. 31. sz. /nyom. ir. 635-638.o./ és 30. sz. /nyom. ir. 630-633.o./ tanúk vallomásait).

31. sz. tanú vallomása (nyom. ir. 636.o. utolsó bek.), valamint a kihallgatási jegyzőkönyv hitelesítéséről szóló lista (nyom. ir. 640.o.) adata alapján I.r. vádlott kihallgatására 2012. augusztus 03. napján kb. 12 óra 10 perctől 12 óra 48 percig került sor.

A két időpont (kb. háromnegyed 10 óra és kb. 12 óra 10 perc) közötti időszakban tovább lehet szűkíteni a bántalmazás idejét, mivel a bántalmazás után, de még I.r. vádlottnak a rendőrségre való bemenetele előtt a vádlottak (a gépkocsi vontatása közben) találkoztak 1. sz. tanúval. Erre vonatkozóan azonban olyan pontos adat nincs, mint a tanúkihallgatások időpontjára. 1. sz. tanú úgy emlékezett, hogy 10 óra és 10 óra 30 perc között találkozhatott a vádlottakkal (nyom. ir. 570.o.), de úgy is, hogy a találkozásra fél tizenegy körül került sor (nyom. ir. 575.o. utolsó bek.), amit a szembesítés során megerősített (nyom. ir. 1261.o. 2. bek.).

Mindebből az következik, hogy a sértett bántalmazására 2012. augusztus 03. napján kb. 09 óra 45 perc körüli, esetleg néhány perccel korábbi és 10 óra 30 perc körüli, esetleg valamivel azutáni időpontok között került sor, azt követően, hogy I.r. vádlott telefonon beszélt az apjával, de még azelőtt, hogy az autó vontatása közben 1. sz. tanúval találkoztak volna. (Tekintettel arra, hogy 1. sz. tanú csak hozzátétőlegesen jelölte meg a találkozás időpontját, így még a 10 óra 30 perc utáni időszak is szóba jöhet.)

A birkanyájnak a majorba való beérkezése még a délelőtti órákban megtörtént, erre 18. sz. tanú vallomása alapján nem sokkal azután került sor, hogy ő 10 óra, negyed 11 óra körül a saját nyáját behajtotta (42. sz. tjkv. 13.o. 9.bek.).

Az is megállapítható, hogy miután 1. sz. tanú járt a majorban, azután jöttek be a sértettre bízott birkák, kezdték el a sértettet keresni, illetve ment be a solti rendőrségre, hogy átadja a nála dolgozók adatait; vallomása szerint ekkor 13 óra körüli idő volt (nyom. ir. 568.o. 3.bek.). Ekkor közölte egyébként a rendőrökkel azt is (amit a rendőrségen tartózkodó I.r. vádlott is hallott), hogy a sértett eltűnt.

Az eljárás során viszonylag kevés figyelem jutott arra a körülményre, hogy I.r. és II.r. vádlott a kora délutáni órákban ismét visszamentek Fűzhalomba, mégpedig azzal a szándékkal, hogy megnézzék a sértettet; erre II.r. vádlott vallomása alapján hozzátétőlegesen 14-15 óra körüli időpontban került sor (nyom. ir. 1392.o. 3. bek., 1407.o. 3. bek. skk.). Az időbeli összefüggések alapján az érdeklődést az váltotta ki, hogy 1. sz. tanútól 13 óra körül arról értesült I.r. vádlott, hogy a juhász eltűnt; a sértettet megtalálták, közelebb azonban nem tudtak odamenni hozzá, mivel a pulikutya nem engedte őket

oda a sértetthez.

2. sz. tanú vallomása alapján (nyom. ir. 563.o. 3. bek.) tudható az is, hogy 18 óra utáni időpontban - az nem derül ki, hogy mennyivel utána - talált rá a sérült sértettre, majd 19 óra 30 perc körüli időpontban jelent meg a majorban 1. sz. tanú, akinek a vallomásából viszont az tudható, hogy őt az apja - akinek a majorból 2. sz. tanú telefonált - 18 óra 30 perc körüli időpontban értesítette.

Mindebből az következik, hogy a sértett a kb. 09 óra 45 perc és kb. 18 óra 30 perc közötti időszakban igazolhatóan csak a vádlottakkal találkozott (két esetben), arra azonban semmilyen adat nem merült fel, hogy mással is találkozott volna. E vonatkozásban a védelem állítását - hogy 1. sz. tanúnak mindenképpen meg kellett volna találnia a sértettet, ha valóban keresi -, a bíróság figyelmen kívül hagyta, mivel semmilyen bizonyíték nem utal arra, hogy 1. sz. tanúnak érdeke fűződött volna annak letagadásához, hogy a sértettel találkozott vagy látta volna őt. Ennek éppen az ellenkezője volt igaz - 1. sz. tanú nem csupán kereste a juhászát, hanem még azt is szükségesnek tartotta, hogy hivatalos helyen bejelentse az eltűnését.

A vádlottak cselekvősege. A sértett sérelmére elkövetett tettelegesség időben és módját tekintve kért szakaszra különíthető el. Először a bántalmazásra került sor, melynek során elszenvedte a súlyos mellkasi sérüléseit, azután külön az „akasztásra”, mellyel egyidejűleg bántalmazás már nem történt.

A vád szerinti cselekménynek az ilyen módon való felosztása - az időbeli elkülönülésen túl - azért is célszerű, mivel a bántalmazással összefüggésben kizárólag I.r. és II.r. vádlott cselekvősege jön szóba, III.r. vádlott a vád szerint a sértettel csak a bántalmazás befejezése után került kapcsolatba.

A tettelegességre vonatkozóan a vádlottak, valamint a sértett vallomása szolgált elsősorban bizonyítási eszközként, illetve az orvosi dokumentáció, az iü. orvosszakértő véleménye, a felolvasott egyéb orvosi iratok alapján is lehet következtetni. Ezen túlmenően azon tanúk vallomása alapján is lehetett következtetést levonni a tettelegesség részleteire vonatkozóan, akik a sértettel megtalálását követően beszéltek, elmondását meghallgatták, illetve állapotát tapasztalták.

A bántalmazás. A vádlottak közül I.r. vádlott mindvégig ragaszkodott ahhoz, hogy legfeljebb 2-3 pofont adott a sértettnek, mivel a sértett „flegma stílusban” beszélt vele. Állítása szerint II.r. vádlott is csak 1-2 pofont adott a sértettnek (nyom. ir. 1244.o. 2-3. bek.). Tagadta azonban azt, hogy más módon, akár testre mért ütéssel vagy rúgással támadta volna a sértettet. Az iü. orvosszakértői véleményezés alapján azonban egészen bizonyos, hogy a sértettet kiterjedt, súlyos következményekkel járó bántalmazás érte, ezért a bíróság I.r. vádlott e vonatkozásban előterjesztett védekezését elutasította.

III.r. vádlott vallomása formálisan megerősíti ugyan I.r. vádlott védekezését a cselekmény e részére vonatkozóan - eszerint fia neki 2-3 pofonról számolt be -, de a ténylegesen kialakult eredmény ismeretében ennek az elmondáson alapuló megerősítésnek érdemi jelentősége nincsen.

II.r. vádlott - a kezdeti teljes tagadás után - társához képest lényegesen nagyobb mértékű bántalmazásról számolt be. Eszerint ő a sértettet - mivel az hazudott - többször megütötte a fején (az arcán, a feje hátulján), de minden esetben tenyérrel. A probléma vallomása szerint abból keletkezett, hogy I.r. vádlott a sértettet elkezdte ököllel ütni (oldalán, gyomrán, hátán), közben folyamatosan faggatta a lopásról.

A sértett nem ismerte el a lopásban való közreműködését annak ellenére, hogy ő (II.r. vádlott) is szólt neki „már kiabálva”, hogy jobban jár, ha beszél; közben I.r. folyamatosan ütötte ököllel a sértettet, illetve az erdő széle felé lökdöste, közben rugdosta is a combján, a faránál (nyom. ir. 1390.o. utolsó előtti bek. skk.).

II.r. vádlott a vallomása szerint a bántalmazás közben fellépett a sértett érdekében, mivel észlelte, hogy a félmeztelen sértettnek egy lila folt lett a hátán. Ezután társa már nem verte a sértettet, csak lökdöste őt, egészen az erdő széléig, ahol a sértett leült a fákhöz (nyom. ir. 1391.o. 1. bek.); ezek után érkezett meg III.r. vádlott.

A későbbiekben, a szembesítés során II.r. vádlott fenntartotta a vallomását abban a részében, hogy a sértettet I.r. vádlottal nem egyenlő mértékben bántalmazták (társa nála jobban), de most már a korábbiakhoz képest kisebb verésről beszélt: „...volt ott ökölütés is meg rúgás is. Válltájékon kapta az ütést a juhász, meg egyszer a háttájékán is. Összesen kettő-három volt. Az ökölütéseket az I.r. vádlott vitte be, utána már nem volt több. Földre nem esett a juhász egyszer sem” (nyom. ir. 1407.o. 3. bek.).

A bíróság álláspontja szerint II.r. vádlott vallomása sem fogadható el teljes egészében arra nézve, hogy milyen mértékű bántalmazás érte a sértettet, tekintettel az ü. orvos szakértői véleményben foglaltakra, és nincs összhangban a vallomása a sértett által elmondottakkal sem. Az eljárás előre haladtával II.r. vádlott próbálta kisebbíteni a cselekvőségüket, aminek a módszere - tekintve hogy saját cselekvőségeként eleve csak néhány pofont ismert el - a I.r. vádlottnak tulajdonított bántalmazás kisebbítése volt.

A sértett az eljárás során mindvégig következetesen állította azt, hogy a bántalmazására a vele szemben fellépő mindkét személy részéről került sor. Kezdetől állította, hogy faggatás közben ütlegelték ököllel, mind a ketten a mellkasának a két oldalát ütötték, de a lábát is rugdosták. A bántalmazása aközben is folyt, hogy a nyárfás túlsó vége felé kellett mennie, eközben egy ideig talpon maradt, de azután összeesekelt; a hajánál megragadva talpra rángatták, és közben folyamatosan faggatták a traktorral kapcsolatban (nyom. ir. 370.o. utolsó bek.).

Vallomásaiban a sértett különösebb különbséget nem tett két támadójának a cselekvősége között: „... mindketten elkezdtek rugdosni és ököllel ütni. A lábamat, a mellkasomat és a fejemet ütötték ököllel ahol érték és ugyanott rugdostak is. Én próbáltam védekezni, de nem bírtam” (nyom. ir. 385.o. utolsó bek.). A későbbiekben is „... folyamatosan ütöttek és rúgtak. A verés közben folyamatosan haladtunk a nyárfasor vége felé”, közben folyamatosan faggatták, majd „Egyszer csak nem bírtam tovább a folyamatos verést és összeestem”; ezután I.r. vádlott a hajánál fogva felemelte, és tovább lökdöste (nyom. ir. 386.o. 1. bek. skk.).

Lehetne még tovább idézni a sértettnek a nyomozati vallomását (nyom. ir. 416.o. utolsó előtti bek. skk.), illetve a tárgyalási szakban tett vallomását (42. sz. tjkv. 4.o. 8.bek. skk.), de a lényegét valamennyi esetben azonos módon adta elő: I.r. és II.r. vádlott nekiálltak őt faggatni arra hivatkozva, hogy köze van a traktor ellopásához, majd hirtelen elkezdtek a mellkasát ütlegelni ököllel és a lábát rugdosni. A bántalmazás közben a nyárfás vége felé terelték, útközben is bántalmazták, és amikor összeesett, akkor I.r. vádlott a hajánál megragadva talpra rángatta. Így tettek meg több száz métert, végül egy rúgás után már nem tudott talpra állni, ott maradt a földön ülve egy fa alatt.

A bíróság álláspontja szerint a sértett elmondása teljes egészében összhangban áll az eljárás során feltárt egyéb bizonyítékokkal: az iü. orvosszakértői vélemény megállapításával, számos tanú vallomásával, az orvosi dokumentáció adataival.

A sértett mellkasát ért nagy mértékű bántalmazással megféleltethetőek a keletkezett súlyos fokú - 12 bordára kiterjedő - sorozatos bordatörések, illetve az egyéb mellkasi belső sérülések. A bántalmazás módjaként állított nagy erejű ökölcsapások alkalmasak sorozatos bordatörés létrehozására, és a keletkezett nagyfokú és kiterjedt sérülések arányban állónak látszanak a sértett által állított intenzitású veréssel.

Bár az OMSZ mentési dokumentációs lapja tartalmazza azt, hogy a sértett a mellkasát, illetve az alsó végtagját (vagyis a lábait) jelezte fájdalmasnak, a későbbi orvosi dokumentáció a láb sérüléseit részletesen nem rögzítette. Ennek oka a bíróság álláspontja szerint az volt, hogy az elsődleges probléma - a mellkasi sérülés, és az emiatt fellépő életveszélyes állapot - olyan mértékű volt, hogy a relatíve kisebb sérülések dokumentálására az életveszély elhárítása mellett nem jutott kellő figyelem.

Ugyanakkor azok a tanúk, akik a helyszínen tartózkodtak a mentőegység kiérkezéséig, illetve a mentősök mind említették azt, hogy a sértett kifejezetten arról panaszkodott, hogy a lába nagyon fáj, illetve hogy emiatt nem bír járni, de mellkasi fájdalomra is panaszkodott.

A tanúkihallgatás során a bántalmazók személyére, illetve cselekvőségükre vonatkozóan azok a tanúk tudtak érdemben nyilatkozni, akik a sértettel a megtalálása után találkoztak, és az általa elmondottakat hallották (2. sz., 1. sz., 11. sz., 5. sz., 7. sz., 6. sz., 12. sz., 13. sz. tanú).

2. sz. tanú viszonylag kevés információt közölt a sértett által elmondottakról, ugyanis ő azt követően, hogy a sértettet megtalálta, nem tartózkodott mellette, hanem visszament a tanyára. Ezzel együtt megerősítette, hogy a sértett elmondta, hogy megverték, hogy két férfi volt a támadója, illetve hogy „azok bántották, akiké a traktor” (42. sz. tjkv. 46. old. 1. és 4. bek., nyom. ir. 563. o. 4-5. bek.).

1. sz. tanú saját maga is beszélt a sértettel, illetve végighallgatta azt, amit a kiérkezése után 5. sz. tanúnak a sértett elmondott. Vallomása szerint a földön fekvő sértett mindkét lábát és az oldalát fájlalta, neki annyit mondott, hogy megverték, de ekkor még nem közölte azt, hogy támadói hányan és kik voltak (nyom. ir. 567. o. utolsó bek.). Ekkor 1. sz. tanú társaságában volt 11. sz. tanú is, aki szintén hallotta a sértett által elmondottakat.

1. sz. tanú arról is beszámolt, hogy 5. sz. tanú kikérdezésére a sértett miket mondott el a bántalmazásról. E szerint két személy bántalmazta, a történetekkel kapcsolatba hozható három személy közül a két fiatal, akik ütötték és rugdosták őt (nyom. ir. 571. old. 2. bek., 578. old. 3. bek. skk., 42. sz. tjkv. 50. o. 7. bek., utolsó előtti bek. skk.).

11. sz. tanú hasonlóan adta elő a történeteket, beszámolt arról, hogy a sértett a lábait és az oldalát fájlalta, remegett, és azt közölte, hogy azok verték meg, akik a traktort keresték. A bántalmazás módjáról úgy számolt be, hogy a sértett elmondta, hogy „agyonrugdosták, ütötték, rúgták a földön. Azt mondta, hogy az oldalát és a lábait ütötték és rúgták. Mondta, hogy nem tudott lábra állni, mert annyira fáj a lába” (nyom. ir. 608. old. 1. bek.).

11. sz. tanú folytatólagos kihallgatása során vallomása úgy került a jegyzőkönyvbe, hogy „az öreg meg a két fiatal verték meg, akiknek ellopták a traktorját”. Ez nyilvánvalóan a jegyzőkönyvezés pontatlanságának tudható be, ugyanis a jegyzőkönyv előző bekezdése tartalmazza azt, hogy „A sértett szerint a két fiatal verte meg, és az öreg vette elő a kötelet a kocsiból” (nyom. ir. 612. o. 3-4. bek.). A tárgyaláson vallomását ilyen értelemben pontosította, azaz hogy a sértettől úgy értesült, hogy a bántalmazásban a két fiatalabbik támadója vett részt, a harmadik, az idősebb személy a kötelet vette elő a kocsiból (53. sz. tjkv. 7. o. 9. bek.).

A rendőrség részéről 5. sz. tanú, valamint 6. sz. és 7. sz. tanúk jelentek meg. A sértettet 5. sz. tanú kérdezte ki, válaszainak - mások mellett - a két rendőrjárőr (legalábbis részben) fültanúja volt.

5. sz. tanú vallomása szerint alaposan kikérdezte a sértettet, aki elmondta neki, hogy két férfi bántalmazta, akik egy ellopott traktorról akartak információt szerezni; a sértett közlése szerint ütötték-verték, amíg össze nem csuklott, hajánál fogva is vonszolták. Személyesen tapasztalta, hogy a sértett a lábát (combját) nagyon fájlalta, illetve amikor felült az iváshoz, akkor „... ez az ember úgy ropogott, mint a ropi” (nyom. ir. 620.o. utolsó bek.), amivel a bordatörésekre utalt.

6. sz. tanú megerősítette, hogy a sértett három támadóról beszélt, akik közül a két fiatalabb bántalmazta, a harmadik személy pedig, aki az egyik bántalmazó apja volt, a történeteket „talán csak nézte”. A vallomásból kitűnik, hogy a bántalmazását a sértett az ellopott traktorral hozta összefüggésbe, illetve az elmondása alapján 6. sz. tanú azt a következtetést vonta le, hogy a traktor tulajdonosai voltak a bántalmazók.

7. sz. tanú megerősítette, hogy kikérdezés közben a támadókat a sértett úgy azonosította, hogy „azok verték meg, akiktől ellopták a traktort” (nyom. ir. 660. o. 3. bek.). A sértett állapotáról elmondta, hogy féloldalasan feküdt, mindenét fájlalta, három személyről beszélt, akik őt rugdosták meg ütötték. A tárgyaláson úgy pontosította a vallomását, hogy három személy volt jelen a bántalmazásnál, de arra már nem emlékszik, hogy mit mondott a sértett arról, hogy hányan bántalmazták (42. sz. tjkv. 28. o. 13. bek.).

Az Országos Mentőszolgálat részéről a helyszínen intézkedő 12. sz. tanú, mentő szakápoló nyomozati vallomásában kiemelte azt, hogy elsősorban a lábsérülést vizsgálták meg a helyszínen, mivel a fekvő sértett arra panaszkodott, hogy a lábait nem tudja mozgatni. Vallomása kifejezetten azt tartalmazza, hogy a sértett „lába teli volt zúzódásokkal, amik olyan tenyérszerű sötétpiros foltok voltak, amelyek külső nyomásra fellépő sérülések voltak”. Mindebből elsődlegesen alsó végtagi- vagy medence sérülésre következtettek, ami a vákuumágyban történő rögzítést indokolta (nyom. ir. 671. o. 1. bek.).

Emellett a mellkas vizsgálata során az is tapasztalható volt, hogy a bordák körül mindkét oldalon nagyszámú zúzódás volt fellelhető. Ezek sötétebb színű, az ellátáshoz képest pontosan meg nem határozható keletkezési idejű, de aznap kialakult sérülések voltak. A bordák áttapogatása alapján bordatörés volt véleményezhető. 12. sz. tanú arról is beszámolt, hogy - bár a sértett állapota némileg zavart volt, de kommunikációképes maradt - a sértett a bántalmazását egy ellopott traktorral hozta összefüggésbe.

A mentésben részt vevő 13. sz. tanú megerősítette, hogy igen rossz állapotban találták meg a sértettet „... alig élt, nagyon nehezen lélegzett, a beszéde is zavaros volt ... Azt mondta nekünk, hogy összeverték, és mindene fájt. Nagyon panaszkodott a lábaira, hogy fájnak, ezen kívül a hastájékra meg a mellkasra is nagyon panaszkodott ... minden lélegzetvétel fáj neki. Azonnal

bordatőrésre gyanakodtunk." (nyom. 675. o. utolsó bek.).

Mindezekre tekintettel a bíróság megállapíthatónak látta azt is, hogy I.r. és II.r. vádlottak bántalmazták a sértettet, a mellkasát ökölcsapásokkal ütlegelték, illetve a lábát annyira összerugdosták, hogy emiatt végül a járásra képtelenné vált.

13. sz. tanú vallomása. A bíróság külön ki kíván térni 13. sz. tanú vallomásának egyik elemére. 13. sz. tanú a tárgyaláson azt állította, hogy a helyszínen a sértett vele azt közölte, hogy „... azok verték meg, akiknél kint dolgozott a tanyán” (42. sz. tjkv. 44.o. 9. bek.). Mindez a vádlotti védekezéssel egybevág, hiszen annak lényege az volt, hogy miután részükről csekélyebb fokú, sérüléssel nem járó bántalmazásra (pofozásra) került sor, azután újabb, most már súlyos sérüléseket okozó verés érte a sértettet. Ez az utóbbi bántalmazás a vádlotti védekezés logikája alapján 1. sz. tanúhoz, illetve a tanyán dolgozó egyes személyekhez köthető.

13. sz. tanú tárgyaláson tett ezen állítását más vallomás nem támasztotta azonban alá, és saját korábbi vallomásával sem vágott egybe a nyilatkozata. A nyomozás során ugyanis arról beszélt - hangsúlyozva, hogy a sértett beszéde nehezen érthető volt -, hogy a sértettet a közlése szerint többen bántalmazták, a bántalmazás oka traktor ellopása volt, és hogy „... amiatt verték meg, mert a bántalmazók szerint összejátszott a traktortolvajokkal, és neki is tudnia kellett, hogy kik lopták el a traktort. Egyértelműen arról beszélt, hogy a traktornak a gazdája ment ki hozzá, az ráfogta, hogy ő összejátszott a traktortolvajokkal, és emiatt verték meg”. (nyom. ir. 676. o.. 4-5. bek.).

A tárgyaláson 13. sz. tanú megerősítette, hogy nem nagyon értette a sértett által elmondottakat, mivel „... a beszédje szinte érthetetlen volt”, valamint azt is közölte, hogy a sértett elmondta azt is, hogy „...ő ott dolgozott a tanyán, és akik megverték, azok azt mondták neki, hogy látnia, tudnia kellett mindent arról, hogy ki lopta el a traktort” (42. sz. tjkv. 44.o. 12. bek.).

Az a bíróság számára nyilvánvaló, hogy kizárólag I.r. vádlottnak és társainak állhatott érdekében kikérdezni, illetve az előzményekkel összefüggésben bántalmazni a sértettet azért, hogy mondja meg azt, hogy ki lopta el a traktort - más személy érdekeltiségre ugyanis ilyen összefüggésben nem merült fel adat az eljárás során.

A tanyán dolgozó személyeknek ilyen motivációja elméletileg sem lehetett, mivel ha ők lopták volna el a traktort, akkor ezt az információt (hogy hol a traktor) nyilván nem kellett volna „kiverni” a sértettből, ha viszont nem ők lopták el a traktort, akkor az érdekeltiség hiánya szól a bántalmazás ellen. Az egyáltalán nem merült fel, hogy bárki másnak, bármely más - a traktor ellopásától független - okból érdekében állt volna a sértett bántalmazása.

Mindezek alapján a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy - figyelemmel arra is, hogy a nyomozás során ezt a mozzanatot nem említette - 13. sz. tanú a tárgyaláson tévesen emlékezett vissza a sértett elmondására. Vallomását a bíróság a nyomozás során tett tartalommal fogadta el, mivel az az elfogadott egyéb vallomások tartalmával egybevág.

A sértettet ért egyéb atrocitások. A sértett vallomásából kitűnik, hogy nem csupán a bántalmazására került sor, hanem öt egyéb atrocitások is érték, melyek közül az akasztással való fenyegetés csak az egyik - bár kétségtelenül a legsúlyosabb - volt. A sértettnek még a bántalmazás előtt I.r. vádlott utasítására le kellett vetkőznie, II.r. vádlott pedig átnézte a ruházatát, illetve átkutatta a holmiját

(táskáját).

Erre azért volt szükség, mert a vádlottak mobiltelefont kerestek, hátha annak adatai a traktortolvajok nyomára vezetnek (az elképzelés az volt, hogy a sértett a tolvajokkal kapcsolatban áll), azonban nem találtak a sértettnél mobilt. (II.r. vádlott a nyomozás során elismerte, hogy ő nézte át a sértett ruháját, holmiját, nyom. ir. 1390.o. 3. bek., illetve a helyszíni szemle során fellelhető volt a sértett szétszórt holmija).

Ezen momentumok megállapítása a cselekmény büntetőjogi megítélését nem érinti (a kényszerítés külön nem értékelendő a megvalósult bűncselekmények mellett), azonban jól mutatja azt az elvakultságot és indulatot, ami a vádlottakat - elsősorban is I.r. vádlottat - mozgatta. Kétségtelen, hogy a vádlottakat jelentős kár érte a lopással, azonban ez sem mentheti azt a kirívó embertelenséget, amivel igyekeztek az ellopott vagyontárgy nyomára jutni.

Az „akasztás”. A sértett a vallomásában kezdettől fogva állította azt, hogy nem csupán ütések és rúgások formájában érte őt bántalmazás, hanem hogy egy ún. borjúkötéllal fel is akasztotta őt az egyik nyárfára I.r. vádlott. (Mivel a bíróság következtetése szerint nem volt bizonyítható, hogy akasztásra valóban sor került volna, csak az azzal való fenyegetés volt igazolható, ezért az „akasztás” kifejezésnek idézőjelek közötti közlésével kíván utalni a cselekmény általa megállapított jellegére.)

A sértett vallomásának az „akasztásra” vonatkozó része nem tekinthető ellentmondás nélkülinek, azonban számos olyan eleme volt vallomása e részének, ami mindvégig egyezően, vagy jellemzően egyezően került előadásra.

Az „akasztásra” a sértetti vallomás alapján azt követően került sor, hogy I.r. vádlott meghibásodott gépkocsiját III.r. vádlott a közelükbe vontatta, azaz e rész-cselekménynél mind a három vádlott jelent volt. A borjúkötél III.r. vádlott kocsijából került elő. Az „akasztásban” tevőleg csak I.r. vádlott vett részt, aki a kötélből egy hurkot formált, amit a sértett nyakába tett, a kötelet egy nyárfa ágán átvette, és meghúzta azt. Az is része a sértetti vallomásnak, hogy I.r. vádlott e tevékenységével önként hagyott fel.

I.r. és III.r. vádlott tagadta azt, hogy a sértettnek egy borjúkötéllal való fenyegetés vagy jelképes felakasztására, avagy akár „akasztással” való fenyegetésére sor került volna. Azt is tagadták, hogy egyáltalán lett volna náluk (III.r. vádlott gépkocsijában) borjúkötél.

Az eljárás során olyan bizonyítási eszköz nem állt rendelkezésre, ami alapján objektíve is igazolható lett volna az „akasztás” - a borjúkötél nem került lefoglalásra, a sértett nyakán keletkezett sérülés nem került leírásra az orvosi dokumentációban, még az akasztásnál használt nyárfát sem sikerült azonosítani, mivel azt a sértettnek a helyszíni bizonyítás során tett állítása szerint kivágták.

Rendelkezésre állt viszont II.r. vádlottnak a nyomozati vallomása, melyben részletesen előadta a borjúkötéllal való „akasztás” körülményeit is. A nyomozás során II.r. vádlott elmondta, hogy a kötelet III.r. vádlott vette ki a kocsijából, átadta I.r. vádlottnak, aki azt meghurkolta, majd „... szóltak a juhásznak az apjával együtt, hogy mondja meg amire kíváncsiak. Az édesapja is mondta, hogy most mondja meg inkább, vagy fel lesz kötve” (nyom. ir. 1391.o. 3. bek.).

Az „akasztásnak” a módjáról II.r. vádlott azt vallotta, hogy eközben a juhász félig ülő, félig guggoló

(sic!) helyzetben volt, I.r. vádlott tette a sértett nyakába a hurkot, átvette egy neki kb. fejmagasságban lévő ágon, majd meghúzta „... nem erősen, de meghúzta úgy hogy a juhász érezze a nyakán”, majd néhány másodperc után abbahagyta a húzást, és felhagyott a további cselekvéssel (uo. 4. bek.).

II.r. vádlott vallomásának lényege az „akasztással” kapcsolatban az, hogy a borjúkötéllal valójában csak imitálta I.r. vádlott az akasztást, a szándéka arra irányult, hogy rájesszen a sértetre. Határozottan állította azt, hogy nem került sor a sértett „fellógatására”, aki a kötél meghúzásakor továbbra is az említett félig ülő, félig guggoló testhelyzetben maradt.

II. vádlott ezt a vallomását folytatólagos gyanúsítotti kihallgatásán (nyom. ir. 1402.o. 2. bek.), valamint a I.r. és III.r. vádlottakkal való szembesítések során is fenntartotta (nyom. ir. 1407.o. 5.bek., 1412.o. 1. bek.).

Ezen alkalmakkor II.r. vádlott már némileg enyhített a vallomásán. Kifejezetten állította, hogy a kötélre I.r. vádlott *nem* csúszóhurkot kötött, azaz utalt arra, hogy a hurok alkalmatlan volt arra, hogy megszoruljon a sértett nyakán. Az első beismeréshez képest utóbb már csak azt mondta, hogy a hurkot társa a sértett nyakába rakta, de *nem* húzta meg (csak átvette az ágon, és ekkor még csak nem is fogta /vagy csak tartotta/ a kötél végét). A korábbiakhoz képest azt is állította, hogy a sértett állt akkor, amikor otthagyták, vagyis - az egyéb bizonyítékokból is következően - igyekezett azt a látszatot erősíteni, hogy nem volt súlyos bántalmazás.

Egészében értékelve II.r. vádlott vallomásának az „akasztásra” vonatkozó részét, az a következtetés volt levonható, hogy vádlott-társai teljes tagadásával szemben ő a történetek e részét bagatellizálni igyekezett, a kötéllel való manipulációnak olyan színezetet adva, mintha azzal a cél a sértetre való ráijesztés és a megszegyenítése, de semmiképpen sem sérülés okozása, fojtogatás, vagyis valóságos felakasztása lett volna.

Bár a sértett és II.r. vádlott vallomása e cselekményrészről illetően is sok ponton eltért egymástól, a leglényegesebb momentumokat illetően vallomásaik egybevágtak, és ez által egymást megerősítették, egyúttal I.r. és III.r. vádlott védekezését cáfolták. Ezek a vallomások megerősítik azt, hogy előkerült egy kötél a cselekmény során, melynek sor került a meghurkolására, a kötél a sértett nyakára került, és azzal legalábbis a felakasztásnak az imitálása történt.

Megjegyzi a bíróság a sértett és II.r. vádlott vallomásainak elemzése, hasonló állításaiknak összevetése kapcsán, hogy teljes valószínűtlensége folytán kizárható a közöttük való összebeszélés, más magyarázat pedig nem adódik vallomásuk egyes elemeinek egyezőségére - kivéve az, hogy a lényegét illetően mind a ketten igazat mondanak, azaz hogy egy hurkos kötéllel próbálta I.r. vádlott a sértettet manipulálni.

A bíróság e helyen csak röviden kíván utalni arra, hogy tanúk egész sora (5. sz., 1. sz., 11. sz., 6. sz., 7. sz.) számolt be arról, hogy megtalálását követően a sértett arról beszélt előttük, hogy fel akarta őt I.r. vádlott „akasztani”, s ezzel a sértetti állítást közvetve megerősítették.

A bíróság álláspontja szerint teljesen logikátlan lenne az, hogy a sértett a valóságosan elszenvedett, súlyos sérelmét még mintegy „megfejelné” egy minden ténybeli alapot nélkülöző további sérelemmel, azaz még egy hamis vádat is koholna olyan személyekkel szemben, akiket lényegében egyébként sem ismer.

Más részről az is nehezen képzelhető el, hogy a sértett milyen indíttatásból koholna éppen egy

felakasztásra vonatkozó hamis vádat, ha ennek semmilyen tárgyi alapja nem lenne - ha ugyanis nem került elő a borjúkötél (mint ahogy azt I.r. és III.r. vádlottak állítják), akkor nincs alapja annak, hogy honnan is jöhetett volna az akasztásra vonatkozó „ötlet”. Ha viszont előkerült Fűzhalomban a borjúkötél, annak semmi más oka nem lehetett, mint hogy azt a sértettel szemben, legalábbis a megfélemlítésére használják.

Az „akasztással” kapcsolatosan annyi mindenképpen megállapítható, hogy a vádlottak részéről sor került a sértett manipulációjára egy ún. borjúkötéllel annak érdekében, hogy ő információs szolgáltatson az ellopott traktorról.

További kérdésként felmerül azonban az „akasztással” kapcsolatban, hogy a vádlottak közül e részcselekmény során kinek volt cselekvősége, és hogy miben határozható meg e cselekvőség tartalma; illetve hogy a sértettnek az „akasztás” következtében keletkezett-e sérülése. Az első kérdéskörhöz kapcsolódóan III.r. vádlott szerepét kell áttekinteni, míg a második kérdéskör eldöntése alapvetően az ü. orvosszakértői véleményezés függvénye.

III.r. vádlott szerepe. A vádlottak közül III.r. vádlott cselekvőségére vonatkozóan áll rendelkezésre a legkevesebb bizonyíték. Tagadása egybevág I.r. vádlott vallomásával, a történetek másik két közvetlen szereplője, II.r. vádlott és a sértett vallomása viszont terhelő tartalmú rá nézve.

Az kétségtelenül megállapítható, hogy III.r. vádlott csak a sértett bántalmazását (ütlegelését, rugdosását) követően jelent meg a helyszínen, majd rövid ott tartózkodás után I.r. vádlottal együtt elmentek kocsival a meghibásodott autóért, és azt odavontatták, ahol a sértettet hagyták, és ahol távollétük idején II.r. vádlott vigyázott a sértettre.

A sértett vallomásaiban mindvégig egyezően szerepelt az, hogy III.r. vádlott jelen volt az akasztással való fenyegetésnél, végignézte azt, de tevőlegesen nem avatkozott közbe.

A legelső kihallgatása során, 2012. augusztus 04-én azt állította, hogy - még azelőtt, hogy elmentek volna az autóért - III.r. vádlott a közvetlen közelébe ment, és beszélt hozzá: „...csak annyit mondott nekem, hogy gondolkozzak el, hogy én mit tettem, mondjam el az igazat” (nyom. ir. 371.o. 2. bek.). Ugyanezen vallomásában azt is elmondta, hogy a kék színű autóból kiszálló férfi vette ki a kötelet, mely az ezüst színű autóban volt; azt is vallotta, hogy aki a kötelet kivette, az ugyanaz a személy volt, aki őt fel akarta akasztani - vagyis I.r. vádlott (nyom ir. 371.o. utolsó bek.).

Újabb vallomásában, 2012. szeptember 10-én a sértett arról beszélt, hogy az autó vontatása után III.r. vádlott kiszállt a kocsiból, ott maradt mellette, kb. 4-5 méter távolságra tőle, és I.r. vádlott vette ki a borjúkötelet az apja kocsijából (nyom ir. 386.o. 5. bek.). Egy újabb kihallgatása során, 2012. november 15-én annyit említett a sértett, hogy miközben a „felakasztása” folyt, III.r. vádlott „távolabbról figyelt”, azaz tényleges cselekvőséget ezúttal sem tulajdonított neki (nyom. ir. 417.o. 1. bek.).

Ehhez képest a 2013. március 12-én tartott kihallgatáson módosított a vallomását a sértett. Azt továbbra is fenntartotta, hogy a két fiatalabb vádlott bántalmazta, azonban III.r. vádlottra ekkor már azt mondta, hogy „...az apja meg ott volt és nem csinált semmit és ő adta oda a kötelet” (nyom. ir. 427.o. utolsó bek.). Azt is említette, hogy nem tudja milyen hosszú volt az a kötélet, amit ... a III.r. vádlott "kivett a kocsiból és odaadott a fiának, nem azt figyeltem" (nyom. ir. 428.o. 2. bek.) Egyébként a sértett megerősítette, hogy az akasztást „... végig nézte a I.rendű vádlott barátja meg az

apja is és nem szóltak semmit" (nyom. ir. 428.o. 4.bek.).

A helyszíni kihallgatás során, 2013. április 03-án a sértett visszatért a korábbi előadásához, vagyis hogy a kötelet I.r. vádlott vette ki az apja kocsijából, és akasztás közben „...az autó mellett állt eközben az öregebb vádlott, mint aki jól végezte a dolgát és végignézte a műsort" (nyom. ir. 448.o. 9. bek.).

A tárgyalási szakaszban tett vallomásában a sértett megismételte azt a vallomását, mely szerint III.r. vádlott végignézte ugyan az akasztást, de eközben aktív magatartást nem tanúsított. Állítása szerint az első megérkezésekor „III.rendű vádlott nem csinált semmit, csak kiszállt a szürke kocsiból, és ott megállt az autó mellett. Nem jött oda hozzám, nem beszélt velem", majd ezután távozott a fiával együtt (42. sz. tjkv. 5.o. utolsó bek. skk.); elmondása szerint ekkor kb. 12 méterre állt meg.

A második megérkezésekor, tehát miután visszajöttek a vontatott kocsival „...I.rendű vádlott odajött hozzám, de az apja nem, ő csak kiszállt, és ott maradt a kocsiknál. A borjúkötél ekkor, a szürke színű autóból került elő, annak a hátuljából vette ki I.rendű vádlott. Az biztos, hogy ő vette ki a borjúkötelet, nem az apja. Amikor I.rendű vádlott kiszállt, akkor kivette ezt a kötelet, és odajött hozzám" (42. sz. tjkv. 6.o. 3-4. bek.). Később még egyértelműbbé tette a vallomását a sértett: „Én úgy emlékszem, hogy III.rendű vádlott egyáltalán nem beszélt velem, nem beszélt hozzám, oda se jött mellém" (42. sz. tjkv. 7.o.: alulról a 3. bek.).

Mindezek alapján úgy összegezhető, hogy a sértett - egyetlen esetet kivéve - nagy számú kihallgatása során mindig azt állította, hogy III.r. vádlott a történeteket figyelemmel kísérte, de közben semmilyen aktivitást nem tanúsított, a borjúkötelet I.r. vádlott vette ki a kocsiból, illetve többnyire azt vallotta - megint csak egy eset kivételével -, hogy III.r. vádlott még csak nem is beszélt hozzá.

A helyszínen jelen lévő II.r. vádlott (a kezdeti teljes tagadása után) a 2013. május 20. napján tett vallomásától kezdve terhelően nyilatkozott e vonatkozásban is. III.r. vádlottra vonatkozó vallomása egyértelműen tartalmazza azt, hogy ő már a bántalmazás lezárulta után érkezett a helyszínre, azaz a cselekmény e részében közvetett módon sem lehetett érintett.

Ekkor azonban azt is állította, hogy III.r. vádlott vette ki a kocsiból a kötelet, átadta I.r. vádlottnak (aki a kötelet meghurkolta), majd „... szóltak a juhásznak az apjával együtt, hogy mondja meg inkább amire kíváncsiak. Az édesapja is mondta, hogy most mondja meg inkább, vagy fel lesz kötve" (nyom. ir. 1391.o. 3.bek.).

Ez alkalommal II.r. vádlott nem csupán a kötél kivételét, illetve a fenyegető kijelentést tulajdonította III.r. vádlottnak, hanem azt is állította, hogy tevőlegesen részt vett az „akasztásban": „I.r. vádlott apja felemelte a juhász fejét, az I.r. vádlott meg rárakta a kötelet a juhász nyakára" (nyom. ir. 1391.o. 4. bek.).

A későbbiekben viszont, a 2013. június 04-én tartott szembesítések sor már némileg visszakozott a vallomásában II.r. vádlott. Az I.r. vádlottal való szembesítés során megerősítette, hogy III.r. vádlott adta oda a kötelet a fiának, aki kötött rá egy hurkot, és rátette a juhász nyakára; ekkor közvetlenül egymás mellett álltak (nyom. ir. 1407. utolsó bek.), viszont azt nem említette, hogy III.r. vádlott fogta volna a sértett fejét.

A III.r. vádlottal való szembesítés során hasonlóan nyilatkozott az akasztásról: „Nem emlékszem arra, hogy III.rendű vádlott mondott volna valamit ezalatt, semmi ilyenre nem emlékszem. Ő csak átadta a kötelet a fiának, az Opel hátuljából vette ki, utána ő ott állt és nem csinált semmit" (nyom. ir. 1412.o. 1. bek.).

Az újabb nyomozati vallomása során, 2013. június 09-én II.r. vádlott fenntartotta, hogy „...a kötelet I.r. vádlott apja vette ki az autójából", odaadta a fiának, aki kötött rá egy hurkot, rátette a juhász nyakára, s eközben „Az édesapja csak ott állt, ő nem nyúlt a juhászhoz", vagyis a tevőleges részvétel az akasztásban (a kötélet átadásán túl) nem került szóba (nyom. ir. 1402.o. 2. bek.)

A legelső beismerő vallomáshoz képest - a fentiekben bemutatottak szerint - II.r. vádlott a későbbiekben, a szembesítés során igyekezett „tompítani" az elmondottakat, és vallomásának egyes részeit mintegy „elhagyta". Mindvégig következetesen állította ugyanakkor, hogy III.r. vádlott vette ki a kocsiból és adta át a borjúkötelet I.r. vádlottnak, majd - anélkül, hogy közbeavatkozott volna - végignézte az akasztással való fenyegetést.

A II.r. vádlott által tett vallomás némely eleme megjelent a sértetti vallomások egyikében-másikában. A legelső vallomásában azt állította a sértett, hogy III.r. vádlott felszólította arra, hogy gondolkozzon el azon, hogy mit tett, és mondja el az igazat (nyom. ir. 371.o. 2. bek.). Ez egybevág II.r. vádlott állításával, mely szerint elhangzott, hogy a sértett mondja el az igazat, viszont a továbbiakban tett egyes vallomásaiban a sértett már azt mondta, hogy III.r. vádlott nem szólt hozzá, és ez az elem nem jelent meg II.r. vádlott vallomásában sem.

A sértett többnyire azt vallotta, hogy a borjúkötelet I.r. vádlott vette ki apja kocsijának a csomagtartójából (nyom. ir. 371.o. utolsó bek., 386.o. 5. bek., 448.o. 9. bek.), viszont olyan vallomása is volt, hogy a kötelet III.r. vádlott vette elő (nyom. ir. 427.o. utolsó bek.); a tárgyaláson viszont a sértett ismét I.r. vádlottnak tulajdonította ezt a mozzanatot (42. sz. tjkv. 6.o. 3-4 bek.). II.r. vádlott e vonatkozásban következetesen egyező vallomása a sértettnek azt a vallomását erősíti meg tehát, amit csupán egyetlen alkalommal adott elő.

Ezekon túlmenően III.r. vádlott cselekvőségére vonatkozóan közvetett bizonyítékként rendelkezésre állt egyes olyan tanúk vallomása is, akik az események után hallották - főként a sértett megtalálásának a helyszínén - a sértett ezzel kapcsolatos kijelentéseit.

1. sz. tanú a sértett által 5. sz. tanúnak elmondottak alapján úgy emlékezett, hogy „... a két fiatal verte, a velük lévő idősebb nem nyúlt hozzá", a kötélet elővételére vonatkozóan általánosságban fogalmazott („előkerült egy borjúkötélet"), de III.r. vádlottal kapcsolatban konkrétumról nem beszélt (571.o. 2. bek.). Később megint csak úgy számolt be az elhangzottakról, hogy „... a két gyerek verte, az öreg meg az autóban ült, az hozzá sem nyúlt" (578.o. 4.o.). A tárgyaláson ezt a vallomását nem tudta kiegészíteni, pontosítani (42. sz. tjkv. 52.o. 6-7. bek.).

11. sz. tanú 1. sz. tanúval együtt hallgatta végig a sértett által elmondottakat, ő viszont a hallottakról azt mondta, hogy „... az idősebb férfi vette ki a kocsiból a kötelet, de nem az rakta a nyakára, azt mondta, az idős nem bántotta" (608.o. 3. bek.). Ezt a nyomozás során még egyszer megerősítette (nyom. ir. 612.o. 4. bek.), majd a tárgyaláson is fenntartotta (53. sz. tjkv. 7.o. 9. bek.).

Maga 5. sz. tanú viszont úgy emlékezett, bár bizonytalanul, hogy a sértett elmondása szerint „... csak az a személy húzta fel, aki kivette a kötelet az autóból" (nyom. ir. 621.o. 2. bek.). E vallomás

alapján tehát I.r. vádlott vette ki a kötelet, III.r. vádlott cselekvőségét 5. sz. tanú nem konkretizálta. A tárgyaláson is csupán annyit említett vele kapcsolatban, hogy a történetek (az akasztás) során III.r. vádlott is jelen volt.

6. sz. tanú szerint „... az apa talán csak nézte az egészet” (653.o. 3. bek.), 7. sz. tanú a nyomozati vallomásaiban egyáltalán nem említette III.r. vádlott személyét. A tárgyaláson a nyomozati vallomásukat e részben érdemben nem tudták kiegészíteni, 6. sz. tanú annyit említett, hogy a sértett elmondása szerint hárman voltak a helyszínen, de csak ketten verték, a két fiatalabb (42. sz. tjkv. 32.o. 7. bek.).

Rajtuk kívül még a sértett élettársa, 3. sz. tanú nyilatkozott e körben, aki szerint a sértett mindig úgy mondta el a történeteket, hogy „... ott volt még I.rendű vádlott apja is, az dobta oda a kötelet azzal, hogy 'itt döglő meg a kurva anyádat'” (nyom. ir. 708.o. 5. bek.). A tárgyaláson megerősítette ezt a részletet azzal, hogy a sértett elmondása szerint „... I.r. vádlott akasztotta föl, és az apja dobta oda neki a kötelet” (42. sz. tjkv. 18.o. 3. bek.).

A bíróság a felsorolt és részletezett vallomások közül legnagyobb súllyal a sértett és II.r. vádlott vallomását értékelte, mivel ők a történések közvetlen résztvevői voltak.

A sértett többé-kevésbé következetesen állította azt, hogy III.r. vádlott a történetek során aktivitást nem fejtett ki, vallomása azonban e vonatkozásban nem volt következetes, mivel állította azt is, hogy beleavatkozott a történésekbe (ő adta oda a kötelet a fiának, illetve beszélt a sértetthez, győzködte őt).

Ugyanerről a momentumról II.r. vádlott következetesen állította, hogy III.r. vádlott adta át a kötelet I.r. vádlott, sőt eleinte azt is, hogy a szóbeli fenyegetésben, valamint a huroknak a sértett nyakára tételében is részt vett. Vallomása önmagában is ellentmondásos, de részben ellentmondásban van a sértett vallomásával is (a kötélet átadását illetően), sőt a huroknak a sértett nyakára tételével kapcsolatban minden egyéb bizonyítékkal is, ugyanis ez a momentum egyetlen más vallomásban sem jelent meg.

11. sz. tanú következetesen állította azt, hogy III.r. vádlottról a sértett azt közölte, hogy ő adta át a kötelet I.r. vádlottnak, csak hogy a sértett elmondását ugyanezen alkalommal végighallgató 5. sz. és 1. sz. tanúk erről nem számoltak be, avagy éppen az ellenkezőjét vallották. Ugyanekkor jelen volt 6. sz. és 7. sz. tanú is, akik viszont ezen momentummal kapcsolatban semmilyen közlést nem idéztek fel vallomásukban.

3. sz. tanú megint csak határozottan állította, hogy I.r. vádlottnak III.r. vádlott adta át a kötelet a sértett közlése szerint, csak hogy ő a történetekről a sértettől nem a megtalálásakor, hanem már csak a későbbiekben értesült, amikor az „akasztás” verzió széles körben ismertté vált.

A bíróság megállapítása szerint az e körbe tartozó vallomások egészét átfogó, egységes magyarázat nem fogalmazható meg III.r. vádlottnak a közreműködésével kapcsolatosan, ami akár az ő aktívabb (a kötélet átadására, a sértett fenyegetésére vonatkozó) magatartását, akár ennek az ellenkezőjét igazolná. E körben számos tényezőnek, így feltehetően az időmúlásnak, a személyesen tapasztaltak és a hallomásból tudottaknak a keveredésének, esetleg a történetek némi eltúlzásának lehet szerepe.

Mivel e vonatkozásban a bíróság kétséget kizáró tényállás nem tudott meghatározni, így csupán annak a konstatálására szorítkozott, hogy III.r. vádlott a helyszínen megjelent, érzékelte azt, hogy a

sértettet I.r. vádlott akasztással fenyegeti, amit II.r. vádlottal együtt végignézett, majd a fenyegetés befejezése után eltávoztak.

A tényállás megállapításánál azonban a bíróság figyelembe vette azt, hogy kétszer jelent meg a helyszínen III.r. vádlott. Miután érzékelte azt, hogy a sértett erőszak hatása alatt áll, elvitte fiát az autóhoz, a kocsit odavontatta, majd végignézte azt, hogy I.r. vádlott a sértettből információt próbál kicsikarni az „akasztással”. Mindezt úgy, hogy semmilyen formában nem fejezte ki a történetek elleni tiltakozását, magatartásával vádlott-társai cselekvősege iránti egyetértését, támogatását fejezve ki.

Az „akasztás” okozta sérülés megállapíthatósága. A módosított vádirati tényállás (69-I. sz. irat) azt tartalmazza, hogy a a sértettnek az akasztással való fenyegetés, vagyis az akasztás imitálása közben nyolc napon belül gyógyuló sérülése keletkezett, ami a nyak két oldalán mintegy ujjnyi vastagságú, 10 cm hosszú, piros színű bőrpír formájában jelentkezett, enyhe hámozódással.

A vád szerinti tényállás ilyen meghatározása az iü. orvosszakértő tárgyaláson adott szóbeli kiegészítésén alapul (42. sz. tjkv. 67. old. negyedik bekezdés). A tárgyaláson a szakértő úgy nyilatkozott, hogy abban az esetben, ha a sértett ülő helyzetben van, és a nyakán a kötélen megfeszül, akkor valószínűsíthetően sérülés nem keletkezik, külsérelmi nyomként legfeljebb bőrpír jöhet szóba.

Ezen gondolatmenetet tovább folytatva a szakértő úgy nyilatkozott, hogy a bőrpír, amennyiben az enyhe hámozódással, szövetközi vizenyővel jár, és néhány óra alatt maradéktalanul eltűnik, akkor ezen sérülés 8 napon belüli gyógytartamú hámozódásnak minősül (a szakértői gyakorlat tényleges gyógytartamot 8 napon belüli sérülésnél nem állapít meg).

Ténylegesen azonban az állapítható meg, hogy a sértett nyakán lévő esetleges sérülésről (bőrelváltozásról, külsérelmi nyomról) nincs semmilyen orvosi leírás, azaz a szakértő által e körben kifejtettek csupán elméleti jellegű állásfoglalásnak tekintendők.

Maga a sértett - a bizonyítási kísérlet során elejtett egy megjegyzését leszámítva (nyom. ir. 458.o. 1.bek.) - nem állította azt, hogy az „akasztás” számára sérülést okozott volna (nyaki fájdalomról nem is panaszkodott), ugyanakkor arra a megállapításra kellett jutni, hogy az akasztásról általa előadottak (annak módját, mértékét tekintve) már önmagukban is némileg ellentmondásosak.

A nyomozás során a sértett az akasztást a 2013. augusztus 04-i vallomásában úgy adta elő, hogy az ülő helyzetben történt, amikor I.r. vádlott a kötelet a nyakába tette, és egy ágon átvette két alkalommal lefelé, vagyis őt a nyakánál fogva felfelé húzta; állítása szerint a kötélen annyira szorította a nyakát, hogy emiatt fulladozott. Az következik ezen vallomás alapján, hogy a sértett a történetek ezen része közben végig a nyárfá alatt ült (nyom. ir. 371.o. utolsó bek.).

A következő tanúkenti kihallgatása során a sértett részben megváltoztatta az előadását. Ez alkalommal külön nem közölte azt, hogy milyen testhelyzetet foglalt el az „akasztás” közben, viszont ezúttal úgy adta elő a történeteket, hogy a kétszeri felhúzás közben a lába nem érte el a földet, és úgy érezte, hogy meg fog fulladni (nyom. ir. 386.o. 6. bek.). A vallomás alapján ezúttal arra kell következtetni, hogy a sértett a kötélen teljes testsúllyal függött.

Az ügyészi kihallgatáson a sértett úgy adta szintén elő a történeteket, hogy I.r. vádlott a nyakára hurkolt kötélen felhúzta őt a fára (ekkor már eszméletvesztésről is beszélt, több percig tartó

„akasztásról”); ezúttal is úgy nyilatkozott, hogy „lógott”, vagyis hogy nem érte a lába a földet (nyom. ir. 417.o. 1. bek.).

Az újabb ügyészi kihallgatáson részletesen nyilatkozott ezen részcselekményre vonatkozóan a sértett, és ezúttal újabb verzióval állt elő, ami a korábbi előadásai egyes elemeit egyesítette. Eszerint a hurok ülő testhelyzetben került a nyakába, innen I.r. vádlott álló testhelyzetbe húzta, végül „fellógatta”, vagyis a kötelet annyira meghúzta, hogy a lába nem érte el a földet, attól kb. 20-30 cm-re volt. Emlékezete szerint csak egyszer húzta fel őt I.r. vádlott, majd leengedte, levette a kötelet és elmentek (ld. nyom. ir. 428.o.). Ugyanezt az előadását ismételte meg a bizonyítási kísérlet során.

A tárgyaláson tett vallomása szerint sem csupán akasztással való fenyegetésre, vagyis a hurokknak a nyakába tételére és meghúzására, hanem valóságos akasztásra került sor. Állította, hogy a nyakába vetett kötéllel I.r. vádlott őt ülő helyzetéből (mert magától már fel sem bírt állni a verés miatt) álló helyzetbe húzta, majd tovább húzta úgy, hogy a lába kb. 10 centiméterre volt a földtől; ebben a helyzetben kb. 2-3 percig függött úgy, hogy közben levegőt sem kapott (42. sz. tjkv. 6.o. 6-9. bek.).

A sértetti vallomást önmagában értékelve az a következtetés vonható le, hogy három verzióban adta elő a történeteket a sértett: hogy ült az akasztás közben; hogy az akasztás közben lógott a kötél; hogy a kötéllel ülő helyzetből álló helyzetbe lett húzva, majd azután fellógatva. Arra nézve, hogy a bíróság melyik verziót fogadja el - vagy hogy elfogadja-e egyáltalán valamelyiket - a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomása, egyes orvosi iratok, valamint az iü. orvosszakértő szakvéleménye alapján, a nyaki sérülésre figyelemmel kellett állást foglalni.

A bizonyítási eljárás során több olyan tanúvallomás is volt, ami adatot tartalmazott arra nézve, hogy a sértettnek a megtalálását követően, avagy a későbbiekben a nyakán sávszerű elváltozás volt észlelhető.

Ezek közül 4. sz. tanúvallomása azt tartalmazta, hogy apját az intenzív osztályon látta (állapota miatt beszélni nem tudtak), és ekkor észlelte, hogy a nyak bal oldalán van egy „horzsolásszerűség”, ami véleménye szerint kötélről származhatott, de a nyaka nem volt belilulva (nyom. ir. 704. old. 1. bek.). A tárgyaláson 4. sz. tanú ezt annyival egészítette ki, hogy az apja nyakán lévő „... horzsolásszerűség kb. két-három centi széles volt, olyan pirosas színű” (42. sz. tjkv. 20. old. 7. bek.).

A nyaki sérülés ezen leírása az elváltozás helyét, formáját és színét tekintve megfelelhetne ugyan a vádirati tényállásban megjelölt sérülésnek, azonban 4. sz. tanú vallomása alapján az észlelésre a történetek után kb. 2-3 héttel került sor, így teljes mértékben kizárható, hogy az általa látott elváltozás a vád szerinti cselekménnyel összefüggésbe hozható lenne, ebben az esetben (ilyen mértékű, hetekig látszó sérülést) ugyanis szükségképpen többeknek, pl. a kezelőorvosoknak észlelniük kellett volna.

5. sz. tanú a sértett megtalálásának helyszínén közelebbről is megszemlélte a sértettet, beszélt vele és úgy nyilatkozott, hogy tüzetesen átnézte a sértett sérüléseit. Vallomása szerint a sértett nyakán „... piros húzásnyomok voltak, olyan hurkaszerűségek” (nyom. ir. 620. old. 5. bek.). A tárgyaláson hasonlóan jelölte meg az általa látott elváltozást azzal a kiegészítéssel, hogy a sértett nyakának mindkét oldalon ujjnyi-kétujjnyi széles pirosas elváltozás volt, kb. tíz centi hosszúságban mind a két oldalon (42. sz. tjkv. 23.o. 7. bek.).

Hozzá hasonlóan nyilatkozott a helyszínen szintén jelen lévő 11. sz. tanú, aki azt mondta, hogy „... a nyakán, azon volt egy vöröses bevérvés végig teljesen körbe”, amiről azt mondta a sértett, hogy az a borjúkötélnek a nyoma (nyom. ir. 612. old. második bekezdés). A tárgyaláson 11. sz. tanú már

arról számolt be, hogy a sértettnek szinte az egész feje vörös volt, két oldalon vörös volt az arca, mintha fel lett volna dagadva, illetve „az egész nyaka körbe vörös, ilyen egyszínű vörös az egész bőre” (53. sz. tjkv. 7. oldal 4. bek.).

A sértett megtalálását követően a helyszínen tartózkodó más tanúk (1. sz., 2. sz., 6. sz. és 7. sz.) úgy nyilatkoztak, hogy a sértettnek a nyakán külsérelmi nyomot nem láttak. Vallomásában a rendőrként jelen lévő 6. sz. és 7. sz. tanúk arra hivatkoztak, hogy már szürkület volt, illetve nem mentek közel a sértetthez, a sértettet megtaláló 2. sz. tanú hosszabb ideig nem tartózkodott a sértett közelében, és 1. sz. tanú sem ment a sértett közvetlen közelébe.

Rajtuk kívül még a megtalálás helyszínén járt az OMSZ-nek a helyszínre kiszálló két dolgozója, 12. sz. tanú mentőápoló és 13. sz. tanú mentősofőr. Ők nem csupán látták a sértettet, hanem ellátás közben átvizsgálták, illetve a mentőbe való beemelését követően (a gépjármű belső világításának fényénél) megsejlelték. Az általuk készített orvosi dokumentációban nyaki sérülésre vonatkozó adat azonban nem volt.

A tárgyaláson 12. sz. tanú úgy nyilatkozott, hogy ha valamelyik testrésze, pl. a nyakra vonatkozóan az került bejegyzésre a mentési dokumentációs lapon, hogy „eltérés nélküli”, az azt jelenti, hogy ott nem volt eltérés, vagy esetleg nem vették észre. Hangsúlyozta, hogy a sérült a nyakára nem panaszkodott, az fel sem merült, hogy a nyakán lenne sérülés, mint ahogy az sem, hogy a cselekmény során akasztás történt volna (42. sz. tjkv. 41. old. 5-7. bekezdés). A nyomozás során sem merült fel arra vonatkozó utalás 12. sz. tanú vallomásában, hogy az ellátás során nyaki sérülés észlelésére került volna sor, sem pedig arra, hogy a sértett kötelet vagy akasztást említett volna.

13. sz. tanú sem nyomozati vallomásában (nyom. ir. 674-677. old.), sem a tárgyaláson nem közölt olyan adatot, ami arra utalna, hogy a sértett nyakán sérülés lett volna. A tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy nyaki sérülésre, illetve akasztásnak az említésére nem emlékszik (42. sz. tjkv. 43. o. alulról a 3. bek. skk.).

Az eljárás során a sértettet ellátó orvosok közül kihallgatásra került a sürgősségi ellátást végző 14. sz. tanú, aki a nyomozati vallomásában (nyom. ir. 517-521. old) nyaki sérülésre vonatkozó adatot nem közölt (nem emlékezett arra, hogy ilyen jellegű probléma felmerült volna az ellátás során), a tárgyaláson pedig már egyáltalán nem tudott visszaemlékezni az esetre, de az elé tárt nyomozati vallomását fenntartotta.

Az OMSZ mentési dokumentációs lapján külön rovatban szerepel a sérülések között a nyakra vonatkozó megállapítás, ami a sértett esetében az „eltérés nélküli” minősítést kapta (ld. 558.o.). Ez elvileg azt jelenti, hogy látható vagy egyébként érzékelhető elváltozás nem volt, és a sérült sem jelzett panaszt ezen a testtájékon.

Teljes bizonyossággal ez a dokumentum mégsem nem dönti el a kérdést, mivel 12. sz. tanú mentőápoló a vallomásában maga sem tartotta kizártnak, hogy a nyaki sérülést nem vették észre, más részről pedig jól ismert az a „jelenség” a büntető joggyakorlatban, hogy a súlyos, azonnali beavatkozást igénylő, akár életveszélyes sérülések mellett, ezek ellátása során időnként elsikkad a kisebb, különösen a konkrét beavatkozást nem igénylő sérülések, elváltozások észlelése, illetve az orvosi dokumentációban való rögzítése; a jelentéktelennek látszó kisebb sérüléseket gyakorta maguk a sértettek sem említik a súlyosabb problémák mellett.

Mindezek alapján nem kizárható, hogy lehetett kisebb mértékű nyaki sérülése a sértettnek, de a

rendelkezésre álló bizonyítékok ennek megállapítására nem alkalmasak; a mentési dokumentációs lapon a nyaki sérülésre vonatkozó adat hiánya a sérülés megléte ellen szól.

Jelentős tényező volt a kérdés eldöntésében, hogy az iü. orvosszakértő már a nyomozás során úgy foglalt állást, hogy testsúllyal terhelt akasztás esetén a szakértői gyakorlat tapasztalata alapján ún. akasztási barázda kialakulása várható, illetve a kötél érdes felületétől származó hámhorzsolódások alakulhatnak ki, de előfordulhatnak kötőhártya és szaruhártya alatti vérzések is (nyom. ir. 551.o. 4.bek.).

A tárgyaláson ennél is konkrétabban fogalmazott a szakértő: ha az akasztás teljes- vagy résztestsúllyal történik, akkor napokkal később is jól látható sérülés (hámzúzódás, az eszköz megcsúsztatása miatti hámhorzsolás, bevérzés) keletkezése várható. Ha teljes testsúllyal történő akasztásról (vagyis „fellógatásról”) van szó, akkor napokkal, még egy héttel később is jól látható bevérzésre is lehet számítani (42. sz. tjkv. 64.o. utolsó bek. skk.).

Mindez a bíróság álláspontja szerint önmagában is kizárja azt a verziót, hogy a sértettet olyan módon felakasztották volna, hogy eközben teljes testsúllyal függött, mivel ez esetben jól látható, hosszabb ideig megmaradó nyaki sérülése keletkezett volna.

A tanúvallomásokot értékelve az a megállapítás tehető, hogy 5. sz. tanú és 11. sz. tanú olyan jellegű és mérvű sérülésről számolt be, aminek valószínűsíthetően észlelhetőnek kellett volna lennie még egy ideig. 5. sz. tanú „hurkaszerűségként” jellemezte a sértett nyaki sérülését (amivel a bőr duzzanatára utalt), 11. sz. tanú pedig azt állította, hogy bevérzés volt körbe a nyakon, fel volt dagadva az arc, vörös volt az egész bőre.

Bár ezek a leírások mindenképpen túlzónak látszanak ahhoz képest, hogy sem a mentősök, sem a sürgősségi ellátó orvos ilyen jellegű sérülésről nem nyilatkozott, de elméletileg nem zárható az ki, hogy a kötéllel való, csekélyebb mértékű erőbehatással járó manipuláció okozhatott olyan sérülést, ami a bőrfelszínen bőrpír formájában képeződött le (és amit a hivatkozott tanúk láttak, és utóbb felnagyítva, túldimenzionálva adtak elő vallomásukban), de ami éppen csekély mértékénél fogva az OMSZ kiérkezése, illetve a kórházba szállítás időpontjára már nem volt észlelhető, esetleg elhanyagolható mértékűre változott.

Más részről e vonatkozásban az sem zárható ki, hogy ha az első ellátás idején, a kórházba való beérkezéskor látszott is még valamilyen felületi bőrelváltozás a sértett nyakán, az nem kapott jelentőséget a sértett kiterjedt és súlyos egyéb sérülései mellett, így az az orvosi dokumentációban ezért nem jelent meg.

Mindezek alapján a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy kétséget nem hagyó módon nem volt bizonyítható az, hogy az akasztás imitálásával egyúttal akár minimális sérülést is okozott volna I.r. vádlott a sértettnek, ezért tényállást e vonatkozásban nem állapított meg.

Az ügyben a leglényegesebb kérdések egyike az volt, hogy a bántalmazás milyen sérüléseket okozott, milyen eredménnyel járt. E körben - a sérülések és a következmények értékelésén túlmenően - a védelem érvelésében több olyan szempont is megjelent, ami álláspontja szerint jelentőséggel bírt abban, hogy a sértettet ért bántalmazás következményei miként alakultak. E körben a védelem a sértett alkoholistának, illetve asztmatikus betegségének tulajdonított jelentőséget. Ezen túlmenően a védelem további szakértői bizonyítás, másik szakértő kirendelésének

szükségessége mellett érvelt.

A sértetti „alkoholizmus” kérdéséhez. A kihallgatott tanúk (16. sz., 1. sz, 3. sz., 2. sz.) vallomása alapján megállapítható, hogy a sértett szokása szerint fogyasztott ugyan alkalmanként szeszes italt, de semmilyen kirívó italozásra nem merült fel adat, alkoholizmusra pedig különösen nem. Erre utaló adat az orvosi dokumentációban sem jelent meg. A vallomások alapján (pl. 44. sz., 12. sz. tanú) az is állítható, hogy a cselekmény időpontjában a sértett nem volt ittas, e napon történt konkrét alkoholfogyasztásra nem merült fel adat.

Megjegyzi ugyanakkor a bíróság, hogy az iü. orvosszakértői vélemény alapján az ügyben nem merült fel az, hogy akár csak elméleti síkon jelentőséggel bírt volna a sértett ellátásában, kezelésében az a szempont, hogy alkoholistá-e vagy sem. A sértett életveszélyes állapotát a bántalmazás következményeként kialakult sorozatos bordatörés, valamint ennek következményei idézték elő, ami már önmagában tényállásszerűvé és befejezetté teszi a cselekményt. (Egyébként az a körülmény, hogy egy alkoholizmus folytán legyengült szervezet rosszabbul reagál a kezelésre (mert a védelem lényegében erre hivatkozott) amúgy sem befolyásolja a büntetőjogi felelősség szempontjából releváns okozati összefüggés megállapítását.)

Mindezek alapján a sértett „alkoholizmusával” kapcsolatban az állapítható meg, hogy ez nem több, mint a védelem által kreált fikció, melynek valós alapja nincs. Kétségtelen ugyan, hogy amikor a rábizott birkanyáj a sértett nélkül ment be a tanyára, akkor lehetséges okként az merült fel, hogy a sértett italozás miatt maradt el a nyájtól, ez azonban nem tekinthető többnek, mint konkrét alapot nélkülöző feltételezésnek.

A sértett asztmás betegsége. A tanúvallomások és az orvosi dokumentáció semmilyen adatot nem tartalmazott arra nézve, hogy a sértett a bántalmazást megelőzően bármilyen betegségben szenvedett volna. Éppen ellenkezőleg: arra merült fel adat, hogy már hosszabb (mintegy másfél évtizednyi) ideje még csak orvosnál sem járt.

Az ezzel kapcsolatos védői felvetés azon alapszik, hogy az ügyben tartott szemle során a sértett szétdobált holmijával együtt egy ún. asztmapipa (asztma elleni tubus) is lefoglalásra került. A sértett azonban úgy nyilatkozott, hogy sosem volt asztmás, amit a környezetében élők, őt ismerők is megerősítettek. (A tárgyalási szakban az eszköz nem állt rendelkezésre, mivel 4. sz. tanú részére még a nyomozás során kiadásra került.)

A bíróság nem látta szükségesnek a kérdéses tárgy utáni további kutatást, mivel nem csupán arra nem merült fel adat, hogy a sértett asztmatikus betegségben szenvedne, de az az összefüggés sem áll fenn, hogy egy ilyen szempont (asztmatikus betegség) a sértett sérelmére elkövetett bűncselekményekkel, a verés következményeivel akár elméletileg összefüggésbe hozható lehetne.

Megjegyzi a bíróság, hogy ha valóban lett volna a sértettnek ilyen jellegű betegsége, akkor azt a hosszadalmas kórházi ellátása idején saját maga vagy hozzátartozói közlik, avagy orvosai önállóan megállapítják a kezelése során. A sértett ellátó 15. sz. tanú úgy nyilatkozott, hogy „...a rendelkezésre álló adatok alapján, amik az elérhető orvosi dokumentációt, vagyis az elektronikus rendszernek az adatait jelentik, a beteg nem szenvedett semmilyen krónikus betegségben, nem volt adat gyógyszereszedésre, és a saját vizsgálataink sem adtak alapot olyan következtetésre, hogy neki valamilyen korábbi, a bántalmazás előtti eredetű krónikus betegsége lenne” (42. sz. tjkv. 60.o. 7.

bek.).

Más részről a bíróság rámutat arra is, hogy maga a sértett kifejezetten cáfolta azt, hogy asztmatikus megbetegedése lenne. A bíróság álláspontja szerint nincs olyan ok, ami alapot adna arra a feltételezésre, hogy a sértett szándékosan eltitkolta volna asztmatikus betegségét akár a kórházi ellátása, akár a büntetőeljárás során.

Ehhez képest a bíróság nem keresett magyarázatot arra, hogy milyen körülmények között, milyen okból került a lefoglalt tárgyak közé az ún. asztmapipa. A szemlejegyzőkönyv adatai alapján ez nem tisztázható (pl. az eszköz megtalálási helyének konkretizálásával), azonban az eszköz meglétéből olyan következtetés nem vonható le, ami a megállapított tényállástól eltérő tényállásra adna alapot. Bármilyen oka is volt annak, hogy az asztmapipa a sértett tárgyai közé keveredett, ez az ok biztosan nem az volt, hogy a sértett asztmás.

A sértettet kezelő orvosok vallomása. Arra vonatkozóan, hogy milyen állapotban volt a sértett a bántalmazást követően, bizonyítékul szolgáltak a megtalálás helyszínén jelen lévő tanúknak (köztük a mentőegység személyzetének, 13. sz. és 12. sz. tanúknak) a vallomásai, az írásos orvosi dokumentáció tartalma, valamint az ellátó orvos, 14. sz. tanú vallomása. Az intenzív osztályon a sértett ellátását végző 15. sz. tanú vallomása a későbbi következmények szempontjából szolgált bizonyítékkal.

A sértettet sürgősséggel ellátó 14. sz. tanú kifejezetten súlyos fokú légmellként jellemezte a mellkasi sérülést azzal, hogy a mellkas becsövezése az életveszély elhárítása céljából történt (42. sz. tjkv. 58.o. 7. bek.). Az életveszélyes állapot kialakulását egyfajta folyamatként jellemezte, aminek lényege elmondása alapján az volt, hogy a beavatkozás (becsövezés) az életveszélyes állapot létrejöttét gátolta meg, ami a tüdő összeesésével volt összefüggésben.

14. sz. tanú a nyomozás során igen részletesen kitért arra, hogy a sürgősségi ellátás során mit tapasztalt (nyom. ir. 518-520.o.). Nyomozati vallomása alapján az következik, hogy a sértett súlyos, életveszélyes állapotban volt, ami azonnali orvosi beavatkozást igényelt a tüdő összeesése miatt, mert a mellkas normális működése jelentős mértékben károsodott.

15. sz. tanú 2012. augusztus 08. napjától az intenzív osztályon kezelte a sértettet, mivel nála „... olyan súlyos légzési nehézségei léptek fel, ami életveszélyes állapotot jelentett... A kialakult probléma a beteg által elszenvedett kétoldali sorozatos bordatörésből eredt, ebből alakult ki légzési elégtelenség... a vérben izomsérülésből származó anyagok szaporodtak el, ez akut veseelégtelenséghez vezetett. A veseelégtelenség önmagában a folyadék felszaporodását okozza a szervezetben, ez a folyadék a tüdőben jelenik meg, és ez ismét csak légzési elégtelenséget okoz" (42. sz. tjkv. 60.o. 4-6.o.)

15. sz. tanú az általa ellátott betegségek esetében (légzési elégtelenség, veseelégtelenség) az okozati összefüggést valószínűsítette a bántalmazással. Álláspontja szerint az izomzat sérülésének kiterjedtsége, illetve a veseelégtelenség kialakulási valószínűsége között egyenes arányosság áll fenn, a sértett esetében az izomsérülést a veseelégtelenség kiváltó okaként jelölte meg (nyom. ir. 525.o. 3. bek.). Véleménye szerint a légzési elégtelenség a sorozatos bordatörések talaján alakult ki, összefüggésben a kialakult tüdőgyulladással, a bordatörések miatti fizikai állapottal.

A bíróság ezen tanúk vallomásai - illetve az iü. orvosszakértői vélemény megállapításai alapján - azt

a következtetést vont le, hogy a bántalmazást közvetlenül követően kialakult súlyos légmell a bordatörés közvetlen következménye volt, ugyanígy a mellkasúri véres folyadékgyülem is, míg a napokkal később fellépő légzési elégtelenség és veselégtelenség olyan közvetett következmények voltak, melyek a bántalmazással kezdődő okfolyamatnak voltak a részei.

A bíróság megjegyzi, hogy büntetőjogi szempontból nincs jelentősége annak, hogy a bekövetkezett eredmény a vádlotti cselekvőségnek közvetlen vagy közvetett következménye-e. Az okozati összefüggéshez elég, hogy a vádlottak által okozott testi sértés indította el, vagy mozdította elő azt az okfolyamatot, ami az életveszély bekövetkezéséhez vezetett. Az a körülmény, hogy másnak szándékos tevékenységére vissza nem vezethető egyéb tényező (pl. a kórházi ellátás során kialakult fertőzés) is közrehatott az életveszélyes eredmény létrejöttében, az oksági összefüggési láncolatot nem szakítja meg.

Az iü. orvosszakértői véleményezés. Az ügyben az ISZKI Szolnoki Intézete terjesztett elő szakértői véleményt, iü. orvosszakértőként járt el a nyomozati szakban (nyom. ir. 533-539., 549-552.o.). A tárgyaláson részletesen kihallgatásra került a szakértő (42. sz. tjkv. 61-68.o.), aki a bíróság felhívására szakértői véleményét írásban kiegészítette (59. sz. irat), melyhez az iü. radiológus szakértő bevonására került sor (59-II. sz. irat).

A szakértő minősítése szerint a feldolgozható írásos orvosi dokumentáció hiányos volt, így a keletkezett sérülésekről, külsérelmi nyomokról utólagosan nem lehetett teljes körűen állást foglalni. A hiányosság oka véleménye szerint az volt, hogy a sértett orvosi ellátása során a hangsúly a sorozatos bordatörésekre, illetve a légmell ellátására helyeződött, ennek következtében a külsérelmi nyomoknak a módszeres leírása, ide értve a pontos elhelyezkedésüket, kiterjedésüket, megjelenési formájukat, színüket stb. nem történt meg (lényegében kórismeként rögzítették az orvosi dokumentumokban az alsó végtagok, tehát a comb mindkét oldalának, valamint a mellkas mindkét oldalának bevérvéssel járó hámzúzódásos sérülését).

Ennek következményeként a sértett esetében csak az anatómiai testtájékokra lehetett a szakértői véleményezés során konkretizálni a sérüléseknek a helyét (pl. mellkastájéék, combtájéék megjelöléssel), de ezen belül pontosan nem lehetett behatározni a sérüléseket, és az erőbehatásnak a leképeződéséről, a külsérelmi nyomoknak a formájáról, az esetleges eszközhasználatról, az erőbehatások számáról stb. sem lehet pontosabban állást foglalni.

Ezzel együtt megállapítható volt, hogy a sértettnek a combtájékán mindkét oldalon kiterjedt bevérvéssel járó hámzúzódásos sérülések alakultak ki, melyek létrejöhetnek közepes erejű, tompa erőbehatásra (pl. rúgástól), de az említett hiányosságok miatt csak az volt véleményezhető, hogy legalább két rendbeli erőbehatás érte a lábakat (természetesen nem kizárva azt, hogy mindkét oldalon több erőbehatás képeződött le ugyanazon területen).

A bíróság álláspontja szerint a sértetti vallomás, az iü. orvosszakértői vélemény alapján és az eljárás során e körben felmerült egyéb bizonyítékok alapján az a megállapítás tehető, hogy a sértett mindkét lábát combtájékon mindenképpen több (nagyobb számú), legalább közepes erejű rúgás érte I.r. és II.r. vádlott részéről.

Az iratokból kitűnően a hosszadalmas kórházi kezelés során a sértett bal lábszárán fekély alakult ki, ami az iü. orvosszakértői vélemény alapján vérellátási zavar következményeként véleményezhető, verőérszűkülettel magyarázható, ennek következtében a vádlottak terhére rótt cselekménnyel nincs

oksági kapcsolatban.

A szakvélemény alapján elméletileg nem zárható ki az, hogy a lábszárat ért rúgás következtében képződött seb elfekélyesedhet, azonban nem merült fel arra semmilyen *orvosi adat*, hogy a sértett alsó lábszárat rúgás érte volna, illetve semmilyen leírás nincs az orvosi dokumentációban ezen a testtájékon lévő sérülésre. A sértett utólagosan állította ugyan, hogy az alsó lábszáron is érte őt rúgás, azonban ezt alátámasztó objektív adat hiányában az okozati kapcsolat a bántalmazás és a fekély kialakulása között nem állapítható meg.

A nyomozati szakban előterjesztett szakértői véleményben a szakértő eredetileg - az írásos dokumentáció értékelése alapján - a kétoldali sorozatos bordatörést a jobb oldali VI-X. és a bal oldali VI-IX. bordákra lokalizálta, illetve ezzel összefüggésben kétoldali mellúri levegőgyülem kialakulását véleményezte, ami álláspontja szerint közvetett életveszéllyel járó sérülésnek felel meg, és amit a szakszerű orvosi ellátás hártott el.

A szakértő a sértett mellkasi sérüléseihez tartozó külsérelmi nyomokat ugyancsak az anatómiai testtájéokra korlátozottan írta le, mivel részletes leírás ezen külsérelmi nyomok elhelyezkedésről, számáról, kiterjedéséről, méretéről nem volt az írásos dokumentációban. Ennek megfelelően azt állapította meg, hogy a mellkas mindkét oldalát érték nagy erejű, tompa erőbehatások (legalább kettő esetben), ami összhangban áll azzal, hogy a jobb- és baloldali bordákon sorozatos bordatörés alakult ki. Ez esetben sem zárható ki, hogy oldalanként több erőbehatás képeződött le, azonban konkrét leírás nélkül ezek száma nem határozható meg szakértői módszerekkel.

A mellkast ért tompa erőbehatások típusát a szakértő úgy véleményezte, hogy azokat rúgás, rátérdelés, illetve a tárgyaláson tett nyilatkozata alapján ütés eredményezhette. A sértett vallomása alapján a bíróság azt állapította meg, hogy ökölcsapások következményeként jöttek létre a bordatörések. Ezek számát a külsérelmi nyomok leírása alapján nem lehet konkretizálni, azonban a sértetti vallomás, illetve az eredmény alapján az a következtetés adódott, hogy a mellkas mindkét oldalát nagyobb számú ökölcsapás érte.

Azt is véleményezte a szakértő, hogy elfogadható az, hogy a bántalmazás miatt a sértett járásképesége csökkent, amit a szubjektív fájdalomérzettel magyarázott - a combtájékot ért trauma izomfájdalommal járhat, illetve hogy a kétoldali sorozatos bordatörés esetében minden légvételkedés jelentős fájdalomérzetet jelentkezik. Ennek megfelelően elfogadhatónak tartotta azt, hogy a sértett a bántalmazás utáni állapotban csak a földön csúszva, négy-öt lépésnyi távolságonként megpihenve tudott közlekedni a jelentős fájdalomérzet miatt. (A szakértő a 5. sz. tanú által észlelt „ropiszerű” hangot a törött bordavégek „hóropogásszerű” hangjával azonosította, amit mozgatóskor, a törött bordavégek elmozdulásakor lehet hallani.)

A védelem az eljárás során vitatta azt, hogy a sértett abban az állapotában, ahogyan megtalálták, képes lehetett volna több száz métert megtenni, azonban kellő indoklással nem szolgált álláspontja alátámasztására. Ténylegesen ugyanis az állapítható meg, hogy a sértett a megtalálásakor eszméleténél volt (kommunikációképes volt), a karjai nem voltak sérültek, a légzése ekkor még megtartott volt, így nem látszik fizikai akadálya annak (amint azt a szakértő is véleményezte), hogy az általa mondott módszerrel („seggen csúszva”, vagyis a földön kúszva-mászva) kb. 8 óra alatt elvonsozolja magát néhány száz méter távolságra, egészen a tanya közelébe. Kétségtelen, hogy ez az elszenvedett sérülések következtében rendkívüli erőfeszítéssel és fájdalommal járhatott, azonban mint az életosztón megnyilvánulása, reálisan kivitelezhetőnek látszik.

A bíróság értékelése szerint a védelem azért ragaszkodott érvelésének ezen részéhez, mert ez illett bele az ún. második bántalmazás verzióba. Eszerint ha a sértett a megtaláláskori állapotának súlyosságából következően nem kúszhatott el az „első” bántalmazás helyéről a megtalálási helyére, akkor mindenképpen azt kell feltételezni, hogy a súlyos bántalmazásra a tanya közelében történt - azaz megint csak lenne egy érv amellet, hogy nem csak a vádlottak, hanem más is bántalmazta a sértettet. A hiba a védelmi érvelésben ott van, hogy ha a sértett képes több száz métert összevert állapotban kúszni (ahogy azt a szakértő véleményezte), akkor nem kell elméleti megoldást keresni (egy fikció felépítésével) arra, hogy az egyik helyről hogyan került át a több száz méterre lévő másik helyre.

Megjegyzi a bíróság, hogy a sértett megtaláláskori állapota nem feltétlenül volt teljesen azonos azzal, mint amilyen állapotban a vádlottak bántalmazását követően volt. A súlyos bántalmazás miatt az állapota az eltelt órák alatt romolhatott (pl. a belső vérzés fokozódásával, erejének fogyatkozásával), és nyilvánvalóan a törött bordákkal való kúszás is ronthatott a helyzetén - ha megtalálásakor már nem is volt mozgásképes állapotban, a korábbi órákban attól még képes lehetett kúszni-mászni. Hangsúlyozandó azonban, hogy a korábbi, vagyis a vádlottak által a bántalmazást követően közvetlenül tapasztalt állapot súlyosságát jelzi, hogy a sértett már ekkor is járasképtelen volt.

Ezzel összefüggésben megemlíti a bíróság azt, hogy I.r. és II.r. vádlott nagyon is tisztában volt a bántalmazás súlyosságával. Éppen ez volt az oka annak, hogy - miután kiderült, hogy a juhászt nem találják - visszamentek megnézni, hogy a sértett milyen állapotban van. Utóbb II.r. vádlott azt vallotta, hogy 14-15 óra közötti időben már a tanya közelében volt a juhász, beszéltek is vele (eközben a sértett a földön ült), és meglátása szerint jó állapotban volt (nyom. ir. 1392.o. 1. bek. skk.). Maga a sértett viszont azt mondta, hogy ekkor még mindig az „akasztás” helyének közelében tartózkodott, és a vádlottak tulajdonképpen csak ránéztek a kocsiból, illetve a kocsitól, mivel a kutyától nem mertek odamenni hozzá (42. sz. tjvk. 6.o. utolsó bek. skk.).

Ha az idézett vallomásrészek tartalma közötti ellentmondásoktól (a találkozó helye, lefolyása, a sértett állapota) eltekintünk, II.r. vádlott vallomása közvetve akkor is utal arra, hogy a sértettel probléma volt: több órával azután, hogy találkoztak, még mindig nem jutott vissza a néhány száz méterre lévő tanyára (a birkák már régen visszaértek, sőt időközben a juhász eltűnését is bejelentette a rendőrségen a főnöke), ráadásul még a vádlotti vallomás szerint is különös volt a szituáció, mert állítása szerint a juhász az úton(?) ült, amire nincs más magyarázat, mint hogy nem volt képes felállni, nem volt képes járni.

Ez a mozzanat tehát önmagában arra utal, hogy a sértett a délután 14 és 15 óra közötti időszakban is olyan járasképtelen állapotban volt, hogy nem volt képes bemenni a tanyára, vagyis a bántalmazást ehhez képest korábbi időpontban szenvedte el - ez a korábbi időpont pedig az ügy összes körülményei alapján a I.r. és II.r. vádlottól a délelőtt folyamán elszenvedett bántalmazás időpontjával azonosítható.

A védelem által felkért konzulens az általa összeállított iratban (70-I. szám, 10. pont) arra a megállapításra jutott, hogy az elszenvedett sérülések olyan súlyosak voltak, hogy ezek miatt néhány métert is alig tehetett meg a sértett, azonban ezt az álláspontot részletesen nem indokolta meg, csupán a fájdalomérzetre és a légzési nehézségekre hivatkozott. Csakhogy a sértett vallomásából éppen az tűnik ki, hogy bár valóban rendkívüli megerőltetéssel, fájdalommal járt a mozgás, azonban ennek ellenére tett meg kúszva-mászva viszonylag jelentősebb távot, egészen addig, amíg az ereje el nem fogyott.

Azon túlmenően, hogy olyan ok érdemben nem merült fel, ami kizárná azt, hogy a sértett kúszva tette meg a tanya közelébe vezető utat, magától értetődően adódik a kérdés, hogy milyen oka is lenne a sértettnek arra, hogy valótlannul azt állítsa, hogy attól a helytől, ahol a bántalmazás után hagyták, kúszva indult vissza a tanyához. A bíróság a fentiek szerint már kizárta a hamisan vádolás lehetőségét, emiatt eleve nem fogadható el a védekezés ezen eleme, de azért sem, mert indokolatlanul túlkombinált lenne a hazugságnak ez a formája (semmilyen ok nem mutatkozik arra, hogy miért kellett volna hosszú órákat kivárnia azzal, hogy a majorba visszamenjen, ha pedig mégis lett volna ok a várakozásra, akkor elég lett volna annyit mondania, hogy rosszul lett és nem bír tovább menni).

Mindezek alapján a bíróság úgy foglalt állást, hogy a súlyosan összevert sértett arról a félreeső helyről, ahol a vádlottak hagyták, ereje megfeszítésével, kúszva próbált arra a legközelebbi helyre eljutni, ahol segítséget remélhetett - vagyis az 1. sz. tanú által használt majorba. Erőfeszítése arra volt elegendő, hogy több száz métert kúszva megtegyen, de a tanyaig nem jutott el, azonban a tanyán tartózkodó 2. sz. tanú felfigyelt a jelenlétére.

Arra nézve, hogy a sértettnek mely bordái törtek el, a nyomozás során beszerzett orvosi dokumentációban ellentmondásos adatok kerültek feltüntetésre. Ezért a törések pontos számának megállapítása céljából szükségessé vált a sértett mellkasáról képalkotó eljárással készült (röntgen, CT) felvételek beszerzése, és speciális szakismerettel rendelkező iü. radiológus szakértőnek a bevonása.

Az iü. radiológus szakértő megállapítása szerint a jobb oldali IV-X. és a bal oldali VI-X. bordák törtek el, azaz összesen 12 bordára terjedt ki a törés. Szakvéleményében külön kitért arra, hogy ilyen mértékű sorozatos bordatörés komplex következményekkel jár, mivel csökkenti a mellkas vázának stabilitását, nagy fájdalom alakul ki, a légvétel csökken, kialakul az ún. nehézlégzés, a bordatörések elmozdulhatnak, átszűrhatják a tüdőt, légmell alakulhat ki, folyadék és vér kerülhet a mellhártya lemezei közé, ami szintén rontja a légzés hatékonyságát. Álláspontja szerint valamennyi felsorolt szövődmény létrejött a sértett esetében.

A védelem hiányolta azt, hogy a szakértői véleményezés nem terjedt ki arra, hogy a bordák törése pontosan mely részeken alakult ki. Ez előzetesen külön kérdésként nem merült fel, de a bíróság egyébként sem látta szükségesnek a törések helyének pontosabb behatárolását, mivel a külsérelmi nyomok tüzetes leírásra nem kerültek, így ezekkel összevetni a törés helyét (és ezzel az erőbehatások számát konkretizálni) amúgy sem lehetett. Az bizonyos, hogy a sértett mellkasát álló testhelyzetben, mindkét oldalról számos ökölcsapás érte, így a bordák oldalsó és hátsó ívén is keletkeztek törések (amint hogy ténylegesen keletkeztek is, ahogyan az a zárójelentésekből, egyéb írásos orvosi dokumentációból ki is derül).

Az iü. orvosszakértőnek a tárgyaláson kiegészített és pontosított, valamint az iü. radiológus szakvéleményt is figyelembe vevő álláspontja alapján az állapítható meg, hogy a bordatörések tüdőzúzódással, és *jobb* oldali mellüregi levegőgyülem sérüléssel jártak, ami miatt 2012. augusztus 03-án a mellüreget becsövezték (az 59./ szám alatti szakvélemény 10. oldal 4. bek.-ben a *bal* oldali mellüreg került feltüntetésre, ez azonban elírásnak tekintendő az egyéb adatok alapján). A másik oldalon is beavatkozásra volt szükség véres mellüregi folyadékgyülem miatt, emiatt 2012. augusztus 08-án történt meg a mellkas bal oldalának a becsövezése.

A szakértői vélemények alapján - de a kezelőorvosok vallomása szerint is - kétségtelen, hogy a mellkasi sérülések életveszélyes állapotnak feleltek meg, és szakszerű orvosi ellátást (becsövezést) igényel az életveszély elhárítása, mivel így állítható vissza a tüdőnek a normál állapota (ún. negatív nyomás).

Külön kitért a szakértő is arra, hogy a kórházi ellátás során a későbbiekben, 2012. augusztus 08. napjától fellépő egyéb következmények, vagyis a légzési elégtelenség, és az akut veseelégtelenség a bordatörésnek, a tüdősérülésnek, valamint az izomsérülésnek az életveszélyes következményei voltak (ezt a sértett kezelőorvosai is így véleményezték). A szakértői állásfoglalás szerint a következmények összefüggőek voltak, azaz a veseelégtelenség tüdővizenyőt okozott, ami egyúttal a légzési elégtelenséget tovább fokozta, így végül a légzés segítése céljából gépi lélegeztetésre került sor.

A kórházi ellátás alatt a sértettnél (mérsékelt fokú) vérszegénységet is megállapítottak, amint azt a laboreredmények mutatták. A szakértői véleményezés szerint ez is a bordatörésekkel volt összefüggésbe hozható, ugyanis ezek következményeként szövetek közti vérvesztés alakult ki, és a vérszegénységet ez okozhatta (a szakértői tapasztalat szerint ilyen módon jelentősebb mennyiségű vér tud a szövetek között felszaporodni).

Egészsében véve a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a beszerzett iü. orvosszakértői vélemények, a sértett kezelőorvosainak és a mentőegység tagjainak a vallomása, valamint az orvosi dokumentáció alapján kétséget kizáróan megállapítható volt a fentiek szerint, hogy a sértettnak 2012. augusztus 03-án kétoldali sorozatos bordatörése volt, ami összesen 12 bordára terjedt ki, és ami még aznap életveszélyes következménnyel, a jobb mellkasfélen kialakult légmellel, majd néhány nappal később újabb komplikációval, bal mellkasfélen kialakult mellúri folyadékgyülemmel, a későbbiekben pedig veseelégtelenséggel és légzési elégtelenséggel járt, amelyek szintén életveszélyes következménynek minősülnek.

A bíróság álláspontja szerint a szakértő kiegészített szakértői véleménye logikusan, az okozati kapcsolatokat meggyőzően bemutatva, az orvosi iratokkal és az egyéb elfogadott bizonyítékokkal összhangban vázolta fel azokat az összefüggéseket, melyek a bántalmazás és annak közvetlen, valamint közvetett következményei között fennálltak. Ezért a bíróság a szakértői véleményét elfogadta és a tényállás alapjává tette.

A védelem az eljárás során nagy jelentőséget tulajdonított az orvosszakértői véleményezésnek, amit részben kérdések indítványozásával (21./ és 66./ sz. bizonyítási indítvány), részben pedig a főorvos (egyébként iü. orvosszakértő), mint konzulens által védelmi megbízásból készített írásos vélemény (70-I. sz. irat) benyújtásával nyilvánított ki; indítványozta továbbá a főorvosnak az eljárásba való bevonását, a tárgyaláson történő együttes kihallgatását a szakértővel.

A védelem által írásban feltett kérdések jelentős része eleve szakszerűtlen volt, így azokra érdemi választ nem lehetett adni; ugyanez a megállapítás tehető a konzulens részére feltett kérdések jó részére. A védelem rendszeresen (és alap nélkül) minősítette a sértett egészségi állapotát (pl. hogy krónikus alkoholista lenne, súlyos fokú érlemeszesedése, súlyos vérszegénysége van, vagy hogy asztmás). Ezek a minősítések nem a megállapított tényeken alapultak, hanem azért kerültek megfogalmazásra, mivel a védelmi koncepcióhoz illeszkedtek (pl. az asztmapipa lefoglalása inspirálta a légzési nehézségekre, illetve ezek jelentőségére vonatkozó védelmi állításokat, viszont

ténylegesen az volt megállapítható a tények alapján, hogy a vádlott nem volt asztmás).

Más részről a védelem eleve teóriákat állított fel kérdés formájában arra vonatkozóan, hogy az általa elképzelt szituációkban mi történhetett volna (pl. a sértett életveszélyes állapotát az „alkohol drasztikus megvonása”/??/ okozhatta-e, hogy a veseelégtelenség elkerülhető lett volna-e megelőző dializálással, hogy a tüdőgyulladás megelőzhető lett volna-e a bal mellkasfél profilaktikus becsövezésével/??/ stb.). Ezek a kérdések azt célozták, hogy az utóbb felmerült életveszélyes következményeket egyéb okokkal (pl. az orvosi ellátás hiányosságaival) magyarázzák, és ez által eliminálják a valódi okot, a sértett összeverését.

A bíróság megállapítása szerint a főorvos által készített irat áttekintése alapján az a következtetés vonható le, hogy az nem tartalmaz olyan adatot, ami készítőjének szakértőként való kirendelését és személyes meghallgatását indokolná.

A jelen ügyben a szakértői véleményezés körében a következő kérdések merültek fel: hogy a sértettnek milyen sérülései keletkeztek, hogy ezeknek a sérüléseknek mi a szakértői megítélése (a gyógytartam megállapítása, illetve az életveszély kialakulása szempontjából), illetve hogy az elkövetőknek tulajdonítható cselekvőség és az eredmény között az okozati összefüggés megállapítható-e.

Ami a védelem által benyújtott iratnak az „akasztással” kapcsolatos megállapítását illeti, a főorvos véleménye nem jelentett újdonságot az eljárás során beszerzett iü. orvosszakértői véleményben foglaltakhoz képest, így e részében az irat csak megerősítette a szakértő álláspontját.

A bordatörések számának megállapításával kapcsolatban a bíróság álláspontja szerint logikai hiba van az irat megállapításaiban, az iü. radiológus szakértő eljárásával kapcsolatban. A bíróság éppen az orvosi iratanyag ellentmondásossága miatt szerezte be és véleményeztette a CT és röntgen felvételeket (vagyis az orvosi alapidokumentációt), és ez alapján került sor a bordatörések számának megállapítására. Ehhez képest a főorvos az általa összeállított iratban (8. pont) azt fejté ki, hogy azért nem állapítható meg biztosan, hogy mely bordák törtek el, mert az írásos dokumentáció tartalma eltér a radiológus szakértői megállapításoktól. Természetes az eltérés, mivel a speciális szakértelemmel rendelkező szakértő bevonására éppen azért került sor, hogy ne a származékos adatok (zárójelentések, írásos leletek), hanem a biztos értékelést lehetővé tevő eredeti felvételek adják a véleményezés alapját.

A bíróságnak értékelése szerint a főorvos az iratban nem vonta kétségbe, hogy a bántalmazás következményeként a sértett életveszélyes állapotba került, azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy a sértetti állapot miatt nem fogadható el az, hogy több száz métert megtegyen a nap folyamán, akár kúszva is (6./ és 7./ pont). Ezzel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a kétoldali bordatörés és az egyéb belső sérülések miatt légzési nehézségek és erős fájdalomérzet, folyamatosan növekvő légmell és bőr alatti levegőgyülem alakult ki, ami miatt a sértett „csaknem gyakorlatilag mozgásképtelen” volt.

A bíróság álláspontja szerint ez az állapot valóban be is következett, viszont a sértett addigra képes volt megtenni kúszva-mászva több száz méteres távolságot. Olyan abszolút kizáró ok (pl. bénulást okozó gerincsérülés) viszont a konzulens megállapításaiban sem jelent meg, ami objektíve lehetetlenné azt, hogy a sértett (legalábbis egy ideig) a fájdalomérzetet és légzési nehézséget leküzdve kúszni tudjon.

A védelmi indítvány elutasításának a legnyomósabb indoka azonban az volt, hogy a konzulens a szakszerűtlenül feltett kérdésekre spekulatívnak tekinthető válaszokat adott. Pl. a „bizonyossággal határos valószínűséggel” („csaknem teljes bizonyossággal”) kizárta azt, hogy a sértett valamennyi sérülése, illetve a nagyszámú bordatörése a délelőtti órákban (vagyis a vádlottak bántalmazásától) keletkezett volna, holott semmi nem utalt arra a bizonyítás során összegyűjtött adatok közül, hogy a sérülések különböző időpontokban keletkeztek volna, avagy hogy azok keletkezési időpontjára (azon túlmenően, hogy a sérülések frissek, aznapiak voltak) pontosabban, órára konkretizálva lehetne következtetni.

Nyilvánvalóan teljesen szakszerűtlen volt annak a véleményeztetése a konzulenssel, hogy „lehetséges-e”, hogy a sértettet ott is bántalmazták, ahol végül megtalálták őt (14. pont). A konzulens erre a kérdésre direkt módon nem is válaszolt, hanem csak utalt arra, hogy a megtalálási helyhez „közel is” bántalmazhatták a sérülések súlyossága alapján, viszont kétségbe vonta azt, hogy a kétoldali sorozatos bordatörést a sértett által elmondott kb. 10 ökölcsapás okozhatta volna, mivel ehhez álláspontja szerint nagyobb számú és erejű, illetve más jellegű erőbehatásra (pl. rúgás, rátérdelés van szükség).

A megtalálási hely és a bántalmazás helyének az „egybetolása” (azonosítása vagy egymáshoz minél közelebb való hozása) illeszkedik azzal a védelmi taktikához, ami szerint két bántalmazásra került sor. Ezt azonban az elfogadott bizonyítékok alapján a bíróság egyébként is kizárta, mint ahogy a fentiek szerint kizárható volt az is, hogy a bántalmazás után a sértett azonnal és teljesen mozgásképtelen lett volna.

Ami a bántalmazásnak a mértékét illeti, a bírói gyakorlatban ismert esetek alapján állítható, hogy sorozatos - 2-3-4 bordára kiterjedő - bordatörések akár egyetlen megfelelő erejű ökölcsapással is létrehozhatók, így a konzulens által megjelölt kb. 10 ökölcsapás (aminél a sértett egyébként is nagyobb mértékű verésről számolt be) mindenképpen eredményezhette a 12 bordára kiterjedő, kétoldali sorozatos bordatörést, figyelemmel arra is, hogy a sértett kis termetű, kifejezetten sovány testalkatú személy (ld. nyom. ir. 407. oldalán lévő fényképek), míg az I-II.r. vádlottak erőteljes fiatalemberek.

A bíróság értékelése szerint a védekezésnek a védelem által választott iránya azt tükrözi, hogy a védelem egyes esetekben tévesen ítélte meg azokat a büntetőjogi kérdéseket, melyek a jelen eljárásban felmerültek. Az ugyanis lényegében vitathatatlan, hogy a sértettnek kétoldali sorozatos bordatörései keletkeztek, emiatt nála ún. subcutan emphysema alakult ki, és a beszállítását követően, a sürgősségi ellátás keretében a nagyfokú jobb oldali légmellel - ami súlyos, életveszélyes állapotnak minősül, és azonnali beavatkozást igényel - mellüregi szívódrain behelyezésével szüntették meg. Ezzel már önmagában megvalósult az az életveszélyes eredmény, amit büntető törvény a súlyosabb minősítéshez megkíván, és a további életveszélyes állapotok (amik az orvosi dokumentáció alapján megint csak nem vitathatóak) a bántalmazás következményeként, azzal oksági kapcsolatban jöttek létre.

A bíróság álláspontja szerint a védelem taktikája az iü. orvosszakértői véleményezés során az volt, hogy egyes momentumokat kiragadva és félremagyarázva próbálja a szakértői megállapításokat kétségbe vonni, a szakértői bizonyítást szétzilálni (ld. pl. a májenzim érték és az alkoholizmus, a drasztikus alkoholelvonás és a tudatzavaros állapot kialakulása, az ún. CK érték és vírusfertőzés közötti kapcsolatra vonatkozó felvetéseket). Számos alkalommal volt tetten érhető az, hogy a kérdések mögött olyan prekoncepció volt, ami nem összeegyeztethető a szakértői eljárás

módszertanával, és különösen nem az ügyben megállapítható tényekkel.

Ami a felajánlott szakértői bizonyítást illeti, a bíróság álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékokhoz képest szakértőként való kirendelése nem volt indokolt. Az általa összeállított irat tartalma alapján ugyanis eleve nem volt várható az, hogy kihallgatása érdemben a bizonyítást kiegészítené. A számára feltett kérdések egy része egyáltalán nem igényelt szakértői állásfoglalást (pl. hogy a mentősök szerinte mit tapasztaltak, vagy hogy szerinte ki milyen sérülést látott a sértetten), más kérdések minden alap nélküli találgatást vártak el a konzulenzstól, de voltak teljesen indifferens kérdések is (pl. hogy egy izom sérülésénél szükségszerűen kialakul-e veseelégtelenséget okozó rhabdomyolízis).

A bíróság értékelése szerint a védelem az iü. orvosszakértői véleményezés során alapvetően két kérdéskörre helyezte a hangsúlyt. A védelmi koncepció szerint a sértett állapota olyan súlyos volt a megtalálásakor, hogy az kizárja azt, hogy az állapotát kiváltó bántalmazás messzebb (több száz méterre) történt volna, hiszen ekkor olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy nem tudott volna kúszva sem ekkora távot megtenni - ebből következően a bántalmazásnak a megtalálási helyen (annak közvetlen közelében) kellett lennie, vagyis kellett lennie egy második (éppen a súlyos sérüléseket okozó) bántalmazásnak, és a sértett hazudik arról, hogy ki okozta a súlyos sérüléseit.

A bíróság álláspontja szerint a logikai hiba ott van ebben a védekezésben, hogy adottnak veszi azt, amit a konzulensi vélemény arról fogalmaz meg, hogy a sértett lényegében mozgásképtelenné vált a bántalmazás következtében - csak hogy ezt nem csupán az iü. orvosszakértői vélemény, hanem a sértett vallomása is cáfolja. Emiatt, illetve a fentebb részletesen megjelölt egyéb körülmények folytán az ún. második bántalmazás verziója életképtelennek bizonyult.

A másik kérdéskör, amit a védelem többszörösen is igyekezett felvetni, annak a hangsúlyozása volt, hogy számos olyan körülmény is figyelembe veendő, ami a további életveszélyes következmények szempontjából releváns (alkoholizmus, vérszegénység stb.). Ezt a bíróság szintén nem fogadta el, mivel a bizonyítási eljárás alapján ezek a körülmények fikciónak bizonyultak, más részről a büntetőjogi minősítésre egyébként sem lehetett kihatásuk.

Az eljárás során az értékelésbe bevont egyéb vallomások. A nyomozati eljárás során a hatóság széles körű tanúbizonyítást folytatott, melyet teljes egészében nem volt indokolt személyes kihallgatás formájában megismételni. Ezért a tanúvallomások egy részét a bíróság felolvasással tette a bizonyítási eljárás részévé; a felolvasásra ügyészi indítvány alapján került sor, ezen tanúk személyes kihallgatását a védelem sem tartotta szükségesnek.

Ennek megfelelően 19-39. sz. tanúk vallomását a bíróság felolvasta.

A felsorolt tanúk többsége a nyomozás során csak az ügygel kapcsolatos szöveges beszédéről tudott nyilatkozni, illetve néhányuknál a bűncselekmény napján vagy a későbbiekben I.r. vádlott érdeklődött azzal kapcsolatban, hogy tudnak-e valamit az ügyről, tapasztaltak-e valamit (pl. horgászás közben) a történetekből. Ezen vallomások érdemben nem tettek hozzá a bizonyítás anyagához, így értékelésükre a bíróság részletesen nem tér ki.

I.r. vádlott többeknek (pl. 34. sz., 35. sz. tanúnak) beszámolt arról hogy arra gyanakszik, hogy 1. sz. tanú juhásza adott a tolvajoknak információt a traktorról, illetve hogy feltételezése szerint a birkákkal szándékosan tiportatta össze a területet a juhász, hogy a nyomokat eltüntesse. Ezen

vallomások szintén alátámasztották azt, hogy I.r. vádlott (téves) meggyőződése volt a cselekmény kiindulópontja.

Az ügyész a perbeszédében külön hivatkozott olyan tanúvallomásokra, melyeknek álláspontja szerint azzal kapcsolatban van relevanciája, hogy I.r. vádlott szolgálati viszonya miért szűnt meg (38. sz., 37. sz., 36. sz., 19. sz., 20. sz. tanúk vallomása).

A bíróság álláspontja szerint az ügy megítélése szempontjából irreleváns az, hogy I.r. vádlott milyen okból (mire hivatkozva), milyen gyorsasággal szüntette meg a szolgálati viszonyát, mivel ebből - oksági kapcsolat hiányában - nem lehet következtetni a tényállási elemek egyikének megvalósulására sem.

Bizonyos, hogy I.r. vádlott személye (különösen az ügynek a sajtóban való megjelenése által) saját maga által is érzékelhetően teherterhelévé vált a munkahelye számára, ami önmagában is alapot adhatott a szolgálati viszony megtartásával kapcsolatos felvetéseknek. Másként fogalmazva: elméletileg csupán a gyanú, a szóbeszéd is alapot adhat arra, hogy I.r. vádlott úgy érezhesse, hogy a helyzete büntetés-végrehajtási dolgozóként ellehetetlenült, és ennek konzekvenciáját a munkaviszony megszüntetésével vonja le. Ebből tehát nem lehet arra következtetni, hogy a munkaviszony megszüntetése quasi a bűnösség beismerése lenne.

Az a körülmény, hogy I.r. vádlott esetleg egyes kollégáinak más okot (is) jelölt meg a távozása indokaként (pl. hogy már amúgy is ki akart lépni a büntetés-végrehajtástól), megint csak nem ad alapot arra a következtetésre, hogy a szolgálati viszony megszüntetése egyfajta beismerés lenne.

II.r. vádlott barátnője, 39. sz. tanú vallomása szintén megerősíti azt, hogy II.r. vádlott volt az, aki II.r. vádlott társaságában kereste a traktort a helyszínen. 39. sz. tanúnak a nyomozati vallomásában tett nyilatkozata szerint II.r. vádlottnak nincs és nem is volt tetoválása a vállán (csak a lábfejen), és testfestése sem volt.

A tárgyaláson is kihallgatott 16. sz. tanú vallomása megerősítette, hogy a bántalmazás előtt a sértettnek nem voltak egészségi problémái, illetve nyilatkozott alkohol fogyasztási szokásairól, megerősítve azt, hogy a sértett esetében kirívó italozást nem tapasztalt.

Külön bizonyítás folyt arra is - tanúkihallgatással -, hogy kik azok a személyek a vádlottak környezetében, akik rendelkeznek a sértetti leírásnak megfelelő tetoválással. A bíróság részletesen nem tér ki a nyomozás ezen vonulatára sem, mivel olyan eredményt nem hozott, ami alapján megkérdőjelezhető lett volna II.r. vádlott cselekvőisége.

A helyszín. A sértett megtalálása után helyszíni szemlére került sor (nyom. ir. 71-86.o.), melynek során több, egymással összefüggő helyszínen összegyűjtésre kerültek a bűneljegyekben felsorolt tárgyak, valamint rögzítésre kerültek az üggyel összefüggésbe hozhatónak látszó nyomok (gépjárműtől származó taposásnyom, valamint a szemle során „vonszolásnyomnak", illetve „dulakodástól származó taposásnyomnak" minősülő elváltozások).

A helyszín külön jelentőséget a bíróság álláspontja szerint az ügyben nem kapott, mivel a helyszíni szemle során tapasztaltak megfeleltek a vallomásokban foglaltaknak: a sértett kiborított holmija a táskája átkutatásának, a 15 m-es „vonszolásnyom" a kúszás egyik szakaszának, illetve dulakodási nyomok a bántalmazás közbeni mozgásnak feleltethetőek meg.

A helyszíni bizonyítás során a nyomozó hatóság a sértettel együtt végigjárta azt az útvonalat, mely a sértett vallomásaiban szerepel (nyom. ir. 440-513.o.). Ennek során a sértett részletesen megmutatta azt, hogy a vallomásában elmondott cselekménysor egyes elemei hol történtek, mérésrel megállapítható volt az, hogy milyen távolságot tettek meg a találkozástól a bántalmazás megkezdéséig, onnan az akasztás helyéig, illetve a sértett onnan visszafelé addig a helyig, ahol végül megtalálták.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a találkozási helytől I.r. és II.r. vádlottak a sértettet abba az irányba terelték, ahol a meghibásodott gépkocsi volt található, illetve ahová várták III.r. vádlott érkezését. Ehhez a helyhez képest viszont a sértett az I. sz. tanú által bérelt tanya felé kúszva próbált segítséget találni.

A rendelkezésre álló bizonyítékokat áttekintve az a következtetés volt levonható, hogy a sértett vallomása nem tekinthető ugyan ellentmondásoktól mentesnek, azonban több olyan tényező is van, amit a bíróságnak a vallomás értékelése során figyelembe kellett vennie. A bántalmazásnak rendkívül súlyos, többszörösen életveszélyes következményei voltak, hosszas altatással, mesterséges lélegeztetéssel is járt, ami miatt elfogadható, hogy nem emlékezett pontosan valamennyi részletre. A pontos és következetes visszaemlékezésben a jelentős időmúlás is akadályozhatta, a számos kihallgatás során a részletek összekeveredhettek. Az is megállapítható, hogy egyes vonatkozásokban (különösen az „akasztásra” vonatkozóan) a sértett az őt ért sérelmet eltúlozta.

A feltárt egyéb bizonyítékok alapján azonban az a következtetés vont levonható, hogy a sértett vallomása a fő vonalakban (és számos részletében is) a valóságnak megfelelő tartalmú volt, így e részében a tényállás alapját képezi.

Nem kétséges, hogy a délelőtti órákban a sértett találkozott I.r. és II.r. vádlottal, akik őt faggatták az eltűnt traktorral kapcsolatban, illetve hogy emiatt őt bántalmazták. Bizonyos, hogy csak egyetlen bántalmazás érte a sértettet, mégpedig I.r. és II.r. vádlott részéről, és hogy ennek a bántalmazásnak a következménye volt a kétoldali sorozatos bordatörés.

Az is igazolást nyert, hogy a bántalmazás után I.r. és II.r. vádlotthoz csatlakozott III.r. vádlott, és végignézte, hogy az I.r. vádlott akasztást imitálva faggatja, fenyegeti a sértettet, akit ezután ott hagytak súlyosan sérülten a fák között. Végezetül az is kétségtelen, hogy a sértett sérülései többszörösen életveszélyesnek bizonyultak, ami a bántalmazásnak részben közvetlen, részben közvetett következménye volt.

Ehhez képest némely ellentmondás feloldatlanul maradt, és egyes kérdéseket sem sikerült teljes körűen tisztázni; ezekre a bíróság a fentiekben utalt. Ezen hiányosságok alapján azonban nem merült fel olyan szempont, ami miatt a megállapítottól eltérő vagy azzal ellentétes tényállás megállapításának a lehetősége okszerűen megfogalmazódott volna.

Ezért a bíróság a tényállást a sértettnek a fentiek szerint elfogadott vallomása, valamint II.r. vádlott vallomásának elfogadott része, és az ezekkel, valamint az iü. orvosszakértői véleményekkel összhangban álló tanúvallomások alapján állapította meg, és a vádlotti védekezést - mint az elfogadott bizonyítékok tartalmával ellentétet - elutasította.

A tényállás egyebekben a tárgyaláson ismertetett iratok tartalmán alapult.

- - - - -

Az ügyész a tárgyaláson a Kecskeméti Nyomozó Ügyészség Ny.420/2012. számú vádiratában foglaltakat a 69-I. szám alatti módosítással tartotta fenn.

A módosított tényállás alapján az ügyész vádolta

- I.r. és II.r. vádlottat 1-1 rb., a 2012. évi C. tv. 164.§ (1) bek. és (8) bek. I. fordulata szerinti testi sértés büntetével és 1-1 rb., a 2012. évi C. tv. 368.§ (1) bek. és (2) bek. c./ pontja szerinti önbíráskodás büntetének a kísérletével, mint társtetteseket,
- III.r. vádlottat 1 rb., az 1978. évi IV. tv. 273.§ (1) bek. szerinti önbíráskodás büntetének a kísérletével és 1 rb., az 1978. évi IV. tv. 170.§ (1) és (3) bek. szerinti testi sértés büntetével, mint bűnsegédet.

A fenti tényállás alapján a bíróság bűnösnek mondta ki

I.r. vádlottat:

1 rb. a 2012. évi C. tv. 164.§ (1) bek.-ben meghatározott és a (8) bek. I. fordulata szerint minősülő és büntetendő testi sértés büntetében, és

1 db. a 2012. évi C. tv. 368.§ (1) bek.-ben meghatározott, és a (2) bek. c./ pontja szerint minősülő és büntetendő önbíráskodás büntetének a 2012. évi C. tv. 10.§ (1) bek. szerinti kísérletében, melyeket mindkét esetben mint a 2012. évi C. tv. 13.§ (3) bek. szerinti társtettes követett el;

II.r. vádlottat:

1 rb., a 2012. évi C. tv. 164.§ (1) bek.-ben meghatározott és a (8) bek. I. fordulata szerint minősülő és büntetendő testi sértés büntetében, és

1 rb., a 2012. évi C. tv. 368.§ (1) bek.-ben meghatározott, és a (2) bek. c./ pontja szerint minősülő és büntetendő önbíráskodás büntetének a 2012. évi C. tv. 10.§ (1) bek. szerinti kísérletében, melyeket mindkét esetben mint a 2012. évi C. tv. 13.§ (3) bek. szerinti társtettes követett el;

III.r. vádlottat:

1 rb., az 1978. évi IV. tv. 273.§ (1) bek.-ben meghatározott, aszerint minősülő és büntetendő önbíráskodás büntetének az 1978. évi IV. tv. 16.§ szerinti kísérletében, melyet mint az 1978. évi IV. tv. 21.§ (2) bek. szerinti bűnsegéd követett el.

A bíróság III.r. vádlottat az ellene emelt további 1 rb., az 1978. évi IV. tv. 170.§ (1) bek.-ben meghatározott és a (3) bek. szerint minősülő és büntetendő testi sértés büntetének vádja alól a Be. 331.§ (1) bek. alapján - bizonyítottság hiányában - felmentette.

I./ Tekintettel arra, hogy a tényállás szerint a bűncselekmény elkövetésére 2012. augusztus 03. napján került sor, és az elbírálás idejére - 2013. július 01-i hatállyal - hatályba lépett a 2012. évi C. törvény (Új Btk.), így elsőként az a kérdés merül fel, hogy az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvényt (Régi Btk.), avagy az elbíráláskor hatályos büntető törvényt kell-e alkalmazni.

Az Új Btk. 164.§ (1) bek. szerinti testi sértés bűncselekményét az követi el, aki más testi épségét vagy egészségét sérti. Az Új Btk. 164.§ (8) bek. alapján súlyosabban minősül a cselekmény, ha a testi sértés életveszélyt vagy halált okoz.

A Régi Btk. a testi sértés bűncselekményét a 170.§ (1) bek.-ben hasonlóan határozza meg, és a régebbi szabályozás szerint is súlyosabban minősül a bűncselekmény, ha az testi sértést vagy halált okoz. Ugyancsak súlyosabban minősül a cselekmény a Régi Btk. 170.§ (3) bek. szerint, ha a könnyű testi sértés elkövetésére védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személy sérelmére kerül sor.

Az Új Btk. 368.§ (1) bek. szerint önbíráskodást követ el, aki abból a célból, hogy jogos vagy jogosnak vélt vagyoni igénynek érvényt szerezzen, mást erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön. Az Új Btk. 368.§ (2) bek. c./ pontja szerint súlyosabban minősül az önbíráskodás, ha azt csoportosan követik el.

A Régi Btk. 273.§ (1) bek. az önbíráskodás bűncselekményét azonos szövegezéssel határozza meg, de az önbíráskodás csoportos elkövetését külön nem pönalizálta.

Az Új Btk. 458.§ (1) bek. 3./ pontja szerint csoportosan akkor követik el a bűncselekményt, ha az elkövetésben legalább hárman vesznek részt.

I.a./ Az elbírált testi épség elleni cselekmény büntetési tétele I.r. és II.r. vádlott esetében a régebbi és az újabb büntető törvény szerint ugyanazon büntetési tétel (kettőtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés) alá esik, ezért ezen a téren a jelen eljárásban nincs különbség.

Az önbíráskodás büntette a Régi Btk. szerint a 273.§ (1) bek. alapján alapesetként minősül (és egytől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő), az Új Btk. szerint viszont a 368.§ (2) bek. c./ pontja szerinti minősített esetként minősül (és kettőtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő).

Látszat szerint súlyosabb lenne a cselekménynek az Új Btk. szerinti minősítése, mivel az önbíráskodás súlyosabban minősül, azonban a halmazati szabályok alkalmazása folytán ez a különbség lényegében eliminálódik, mivel a (halmazati) büntetési tétel mindkét esetben kettőtől tizenkettő évig terjedő szabadságvesztés lesz, ami mellett mindkét esetben alkalmazandó az ún. középérték szabály.

A jelen ügyben I.r. és II.r. vádlottak esetében a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontja tekintetében van érdemi különbség az újabb büntető törvény javára.

Mivel a Régi Btk. 47.§ (2) bek. II. tétele alapján a börtönben végrehajtandó büntetésnek legalább *háromnegyed* részbeni kitöltése után, míg az Új Btk. 38.§ (2) bek. a./ pontja alapján a büntetés *kettőharmad* részbeni kitöltését követő napon van legkorábban lehetőség a feltételes szabadságra bocsátásra, ezért I.r. és II.r. vádlott esetében az elbíráláskor hatályos Új Btk. alkalmazása biztosít kedvezőbb elbírálást a 2.§ (2) bek. alapján.

I.b./ III.r. vádlott esetében csak az önbíráskodás bűncselekménye került megállapításra, ami a Régi Btk. alapján a 273.§ (1) bek. szerinti alapesetként minősül (és egytől öt évig terjedő

szabadságvesztéssel büntetendő), az Új Btk. szerint viszont a 368.§ (2) bek. c./ pontja szerinti minősített eset (és kettőtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő). Ugyanakkor viszont a feltételes szabadságra bocsáthatóság szempontjából az elbíráláskor hatályban lévő büntető törvény alkalmazása lenne kedvezőbb.

Ezen tényezőket együttesen értékelve az a következtetés adódik, hogy a lényegesen alacsonyabb büntetési tétel (a büntetés végrehajtásának a felfüggesztésével együtt) kompenzálja a Régi Btk.-nak a feltételes szabadságra bocsáthatóságra vonatkozó szigorúbb szabályozását, ezért összességében III.r. vádlott esetében az elkövetéskor hatályban lévő büntető törvény alkalmazása kedvezőbb a 2.§ (1) bek. alapján.

II./ Az I.r. és a II.r. vádlott terhére rótt testi épség elleni bűncselekmény esetében a bíróság megállapította, hogy a tényállás szerinti kétoldali sorozatos bordatörések következményeként kialakult légmell önmagában életveszélyes állapotot eredményezett, ezzel az Új Btk. 164.§ (8) bek. I. fordulata szerinti ún. életveszélyt okozó testi sértés büntetendők befejezett alakzata már 2012. augusztus 03-án megvalósult.

Ehhez képest annak a körülménynek nincs a minősítésre kiható jelentősége, hogy napokkal később a mellkas másik oldalát is be kellett csövezni, valamint hogy hosszadalmas kórházi kezelésre is sor került, mivel egyéb, de alapvetően a bántalmazással összefüggő okból további életveszélyes következmények merültek fel. A bíróság csak utalni kíván arra, hogy abban az esetben, ha nem maga a bántalmazás idézi elő közvetlenül az életveszélyes állapotot, hanem a kezelés során fellépő szövődmények következménye az életveszélyes megbetegedés, akkor az okozati láncolat fennállása esetén a büntetőjogi felelősség e vonatkozásban is fennáll.

III./ Az önbíráskodás megállapítása szempontjából kiemelendő, hogy a vádlottak az ellopott traktor megtalálásához vezető információhoz azért kívántak hozzájutni, hogy annak révén a Homó család jogosnak minősíthető vagyoni igényének érvényt szerezzenek, a traktort visszaszerezzék. Ez a törekvés I.r. és III.r. vádlottak esetében saját érdekű igényként jelentkezett, II.r. vádlott cselekvősege I.r. és III.r. vádlottak igényének érvényesítésére irányult, ami azonban ugyanúgy tényállásszerű, mivel a normaszöveg külön nem köti ki az igény saját érdekű érvényesítését.

Az igény érvényesítése az adott körülmények között azonban fals módon történt, mivel olyan személlyel szemben kívánták a követelésüket realizálni, akinek a lopáshoz nem volt köze. Ezért a bíróság azt állapította meg, hogy az adott relációban (a sértettel szemben) a vádlottak nem jogosnak tekinthető, hanem jogosnak vélt vagyoni igényt érvényesítettek; e különbségtételnek azonban a cselekmény minősítése szempontjából nincs jelentősége, mivel mindkét verzió tényállásszerű.

A súlyos, sorozatos bordatörésekkel járó bántalmazás mindenképpen erőszaknak, a tényállásban megállapított akasztás imitálása erőszakkal vegyes fenyegetésnek minősül. Az erőszak és a fenyegetés a tényállás szerint arra irányult, hogy a sértett a vádlottak által megszerezni kívánt információkat átadja, és ez által a traktort vissza tudják szerezni.

III.r. vádlott esetében az a tényállás szerinti magatartás, hogy I.r. és II.r. vádlottak segítségére sietett, amikor odament hozzájuk, hogy a kocsit elvontassa, majd látó és hallótávolságon belül végignézte az akasztással való fenyegetést, manipulációt, végül pedig hogy segítséget nyújtott nekik a helyszínről való eltávozásban, miközben jelenlétével bénító hatást gyakorolt a sértettre és támogató

hatást vádlott-társaira, a fizikai és pszichikai bűnsegély kombinációjával megvalósított bűnsegédi bűnrészességnek minősül.

IV./ Mivel az önbíráskodás során történt bántalmazás, illetve fenyegetés eredményre nem vezetett, a sértett a tőle követelt információkat nem adta át, ezért a cselekmény az Új Btk. 10.§ (1) bek. szerinti, III.r. vádlott esetében a régi Btk. 16.§ szerinti kísérletként értékelendő.

Megjegyzi a bíróság, hogy bár a sértett objektíve nem volt abban a helyzetben, hogy a tőle követelt információkat megadja (mert semmi köze nem volt a traktorlopáshoz), a cselekmény mégsem az alkalmatlan kísérlet körében értékelendő. Az önbíráskodásnak ugyanis tényállási eleme a már hivatkozott „jogosnak vélt vagyoni igény érvényesítése” fordulat. Ez esetben a vádlottak cselekményüket abban a téves feltételezésben követik el, hogy az általuk támadott személy kényszerítése egy egyébként általuk jogszerűnek tartott igény érvényesítését biztosítja; a vagyoni igény érvényesítése a sértettel szemben semmiképpen nem tekinthető jogosnak.

V./ A megállapított tényállás szerint nem volt bizonyítható, hogy a sértettnek az akasztás imitálása során bármilyen sérülése is keletkezett volna, ugyanakkor nem is volt kizárható az, hogy legalábbis csekélyebb mértékű, 8 napon belüli felületes bőrsérülései keletkeztek volna.

Ennek megfelelően a bíróság III.r. vádlottat az e vonatkozásban ellene emelt vád alól bebizonyítottság hiányában felmentette, mivel nem volt kétséget kizáróan megállapítható, hogy ez a bűncselekmény megtörtént, azaz hogy a cselekménysor ezen mozzanatának megvalósítása közben is sor került testi sérülés okozására, illetve hogy ilyen szándék fennállt volna.

VI./ Az önbíráskodás csoportosan való elkövetése szempontjából annak van jelentősége, hogy a bűncselekmény elkövetésben legalább hárman vegyenek részt, elkövetői minőségtől függően.

Az „akasztás” során I.r. vádlott aktív cselekvőséget tanúsított, így cselekménye a tettesség körében értékelendő. II.r. vádlott e cselekményrész során passzív volt, jelenléte az önbíráskodás szempontjából formálisan bűnsegédi, bűnrészesi jellegű, azonban ennek a korábbi cselekvőségéhez képest, ami a tettesség körében értékelendő, külön jelentősége nincs. III.r. vádlott a fentiekben kifejtettek szerint bűnsegéd volt, így megállapítható a csoportosan való elkövetéshez szükséges minimális létszám.

Az Új Btk. 79.§-a alapján a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el.

A Új Btk. 80.§ (1) bek. szerint a büntetést a törvényben meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

A Régi Btk. 37.§-a és 83.§ (1) bek.-e a büntetés célját és a büntetés kiszabásának elveit hasonlóan határozza meg.

A bíróság enyhítő körülményként értékelte a vádlottak büntetlen előéletét, az önbíráskodás bűncselekményének kísérleti szakban maradottságát, valamint hogy a vádlottak önhibájukon kívüli okból hosszabb ideje - mintegy kettő és fél éve - állnak büntetőeljárás hatálya alatt.

I.r. vádlott esetében enyhítő körülmény volt, hogy három kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik.

II.r. vádlott esetében további enyhítő körülmény volt részbeni beismerése.

III.r. vádlott esetében enyhítő körülmény volt még bűnsegédi minősége.

Súlyosító körülmény volt I.r. és II.r. vádlott esetében a bántalmazás kirívóan durva volta, hogy a testi épség elleni cselekményük a súlyosabb minősítést megalapozó életveszélyes következményen túl is súlyos következményekkel járt, hosszas kórházi kezelést igényelt; a testi épség elleni bűncselekmények elszaporodottsága.

I.r. vádlott esetében súlyosító körülmény volt kezdeményező szerepe.

Az Új Btk. 164.§ (8) bek. szerinti testi sértés büntette és az Új Btk. 368. § (2) bek. szerinti önbíráskodás büntette kettő évtől nyolc évig terjedő, a Régi Btk. 273.§ (1) bek. szerinti önbíráskodása büntette egytől öt évig szabadságvesztéssel büntetendő.

Az Új Btk. 82.§ (2)-(3) bek. alapján halmazati büntetés kiszabása folytán a büntetési tételkeret I.r. és II.r. vádlott esetében kettőtől tizenkettő évig terjedő szabadságvesztés, melynek az Új Btk. 80.§ (2) bek. szerinti középértéke hét év szabadságvesztés. A Régi Btk. 83.§ (2) bek. alapján a III.r. vádlott esetében irányadó középérték három év szabadságvesztés.

I.r. és II.r. vádlottak büntetlen előéletűek, azonban cselekményük konkrét megnyilvánulása, a sértett kirívóan durva és kitartó bántalmazása, az okozott sérülések súlyos következménye személyi társadalomra veszélyességük olyan fokára utal, ami kizárólag hosszabb tartamú, végrehajtandó szabadságvesztés büntetés alkalmazását teszi lehetővé, melynek mértékét a bíróság az enyhítő körülmények viszonylag nagyobb száma és nagyobb nyomatéka alapján az irányadó középértéknél alacsonyabb mértékben állapította meg.

Ugyanakkor I.r. és II.r. vádlott között indokolt volt a differenciálás arra figyelemmel, hogy I.r. vádlott volt a kezdeményező, és a cselekmény utolsó szakaszában az akasztással való fenyegetés során is ő játszott aktív szerepet.

Ezért a bíróság I.r. és II.r. vádlottat az Új Btk. 33.§ (1) bek. a./ pontja, 34.§ és 35.§ (1) bek. alapján a rendelkező részben írt szabadságvesztés büntetésre ítélte.

A feltételes szabadság lehetőségére vonatkozó rendelkezés esetükben az Új Btk. 38.§ (1) és (2) bek. a./ pontján alapul.

III.r. vádlott esetében a büntetőjogi felelősség megítélésénél figyelembe kellett venni - a megjelölt súlyosító és enyhítő körülmények mellett - azt, hogy cselekvősege társainál lényegesen szűkebb körre terjedt ki, kizárólag az önbíráskodás bűncselekményére, és arra is bűnsegédi minőségben.

Ennek megfelelően esetében elégségesnek látszik a büntetési tételkereten belüli, annak minimumához közelítő tartamú szabadságvesztés büntetés alkalmazása.

A kiszabott szabadságvesztés büntetés a Régi Btk. 38.§ (1) bek. a./ pontja, 41.§ (1) bek. és 43.§ a./ pontja alapján börtönben hajtandó végre.

A feltételes szabadság lehetőségére vonatkozó rendelkezés esetében a Régi Btk. 47.§ (2) bek. II. tételén alapul.

A súlyos erkölcsi és jogi megítélésű bűncselekményt elkövető I.r. és II.r. vádlott méltatlan a közügyekben való részvételre, ezért azok gyakorlásától őket a bíróság az Új Btk. 61.§ (1) bek. és 62.§ (2) bek. alapján a rendelkező részben foglaltak szerint eltiltotta.

A Régi Btk. 90.§ (1) bek. szerint a két évet meg nem haladó tartamú szabadságvesztés végrehajtása próbaidőre felfüggeszthető, ha - különösen az elkövető személyi körülményeire figyelemmel - alaposan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető.

III.r. vádlott esetében - figyelemmel az enyhítő körülményekre, különösen az időmúlásra, valamint rendezett személyi körülményeire is - a büntetés célja elérhetőnek látszik annak végrehajtása nélkül is. Ezért a bíróság vele szemben a kiszabott börtönbüntetés végrehajtását felfüggesztette a Régi Btk. 90.§ (2) bek. szerint.

Az előzetes fogvatartásban töltött idő I.r. és II.r. vádlott esetében beszámítása az Új Btk. 92. § (1)-(2) bekezdésén alapul.

Az eljárás lefoglalt egyes bűnjelek megsemmisítéséről, illetve a CD-lemezeknek az iratokhoz való csatolásáról a Be. 155.§ (1) és (8) bek. alapján rendelkezett, lefoglalásuk megszüntetése mellett. Az eljárás során felmerült bűnügyi költséget a vádlottak a Be. 338. § (1)-(3) bekezdése alapján kötelesek viselni.

A határozat írásba foglalása a Be. 258. § szerinti történt.

Az eljárás tárgyalási szakaszában I.r. és III.r. vádlottak védője több bizonyítási indítványt terjesztett elő, melyeket a bíróság elutasított.

A bíróság elutasította a másik iü. orvosszakértő kirendelésére vonatkozó indítványt, mivel az indítvány érdemben megfontolható részében (az akasztással kapcsolatos álláspont, a bordatörések

számának pontosítása) a nyomozás során eljáró iü. szakértő tárgyaláson való nyilatkoztatásával, illetve a szakvélemény kiegészítése, iü. radiológus szakértő bevonásával a bizonyítás kétséget kizáró eredményre vezetett. A védelem által megbízott főorvos által készített irat tartalma egyebekben - a fentiekben részletezettek szerint - nem indokolta a szakértői bizonyítás kiterjesztését.

Elutasításra került a 1. sz., 11. sz. és 2. sz. tanúk folytatólagos kihallgatására vonatkozó védői indítvány, mivel a védelem ezzel kapcsolatosan olyan indokra nem tudott hivatkozni, ami nevezettek ismételt megidézését indokolta volna. Kihallgatásuk a tárgyaláson teljes körűen - a védelem jelenlétében és közreműködésével - megtörtént, azt követően nem merült fel olyan tény vagy ok, ami miatt ismételt kikérdezés lett volna indokolt.

A bíróság nem tartotta szükségesnek helyszíni bizonyítás tartását, vagyis a nyomozati szakban már végigjárta, és a jegyzőkönyvileg, fényképfelvételekkel dokumentált helyek személyes megtekintését, ez ugyanis sem a bántalmazás tényének, sem a bántalmazók személyének, sem pedig a bántalmazás következményeinek szempontjából nem bírna jelentőséggel.

Az asztmapipára vonatkozó orvosi dokumentáció beszerzésére vonatkozó védői indítvány teljesítése érdekében való intézkedés a fentebb részletesen kifejtettek alapján nem volt indokolt, mivel attól nem lenne semmilyen eredmény várható.

Mindezek alapján a bíróság a felsorolt védői indítványokat elutasította, mivel azok teljesítésétől a tényállás kiegészítése vagy pontosítása, a megállapítottól eltérő tényállás megállapítása nem lett volna várható, csak az eljárás indokolatlan további elhúzódása.

A bíróság megjegyzi, hogy az eljárás során számos olyan kérdés merült fel a védelem részéről, amire a bíróság külön nem kívánt reagálni. Ezek különböző típusú felvetések voltak, melyek külön, részletes értékelést nem kívántak, és a bíróság álláspontja szerint a megállapított tényállás, illetve a fentiekben részletezett érvelés alapján a külön kifejtésük szükségtelen. Ezen felvetések közül a bíróság példaképpen megemlíti néhányat:

A bíróság nem osztotta azt a védelmi álláspontot, hogy az ellopott traktor ügyével kapcsolatos bizonyítást is kellett volna a jelen eljárásban folytatni. Annak ugyanis nincs semmilyen jelentősége, hogy milyen megállapítások tehetők azon túlmenően, hogy a traktor eltűnt (ellopták), illetve hogy a sértett semmilyen módon nem hozható összefüggésbe a lopással.

Külön nem vizsgálta a bíróság azt, hogy 1. sz. tanú a dél körüli órákban miért nem találta meg a sértettet, ebből ugyanis nem lehetne a tényállásra kiható jelentőségű következtetést levonni (feltehetően nem vette észre, ha el is haladt a közelében), mivel az egyébként megállapítható, hogy az eltűnéséhez, bántalmazásához nem volt köze.

Annak sem tulajdonított jelentőséget a bíróság, hogy 1. sz. tanú egyedül volt-e, vagy lehetett a társaságában valaki akkor, amikor a vádlottakkal találkozott, mivel ez indifferens volt a tényállás szempontjából. Erre ugyanis olyan korai időpontban került sor, hogy még elméletileg sem hozható össze az ún. második bántalmazás teóriájával, az pedig egyenesen elképzelhetetlen, hogy 1. sz. tanú 13 óra körüli időpontban bejelenti a rendőrségen, hogy eltűnt a juhásza, majd a délutáni órákban összeveri, összevereti őt, ahogyan az az ún. második bántalmazás elméletéből következne.

Végezetül a bíróság vizsgálata külön nem tért ki az eljárás során arra, hogy II.r. vádlottat I.r. és III.r. vádlottak részéről érte-e jogellenes befolyásolási kísérlet, mivel az egyébként rendelkezésre álló

bizonyítékok alapján az következik, hogy a vallomását önállóan, külső befolyásolástól mentesen tette meg.

Kecskemét, 2015. március 06.

dr. Fodor Endre sk.
a tanács elnöke

Bendéné dr. Kovács Ildikó és Horváth Gyula ülnök
helyett is az indokolást is tartalmazó ítélet aláírásában
való akadályoztatásuk miatt

. Fodor Endre sk.
a tanács elnöke